

นิตยสารธรรมะ : มุม : Vol. 2 No.2 : ISSN 1906-2613
กุมภาพันธ์ 2554 : Suicide Issue : พงศ์ธร จันทรเลื่อน
เก๋ยะนะ ไม่ใช่อาชญากร : นพ. ไพรัตน์ พฤกษชาติ
คุณากร Vs. พระมหาอินสอน คุณวุฒโฒ การุณยฆาต
ไม่บาปจริงหรือ ?? : Made in Chiang Mai : แจกฟรี!! ๑

เกิดเท่าใดตายหมดใครหลงเหลือ
ฝากเพียงเชื้อสายไว้ให้ลือร่ำ
กอปรกรรมดีรักศักดิ์ศรีมีศีลธรรม
สิ่งเลิศล้ำในมนุษย์สุดยอดคน

วิมล เจือสันติกุลชัย

Suicide Issue

ระยะนี้มีคนโทรผิดมาบ่อยมาก บ่อยจนเริ่มรู้สึกว่ามันแปลกๆ สิ่งเดียวที่ทำให้มั่นใจว่าไม่โดนคนอื่นแอบใช้ร่วมกัน ก็เพราะเวลาที่โทรมาคนในสายไม่เคยถามหาคนชื่อเดียวกันเลย แต่สิ่งที่คาใจกลับเป็นคำถามก่อนวางของแต่ละสาย ซึ่งมักจะถามในลักษณะเดียวกันตลอดคือ มีการถามย้ำอีกว่าที่บอกว่าโทรผิดนั้น แน่ใจหรือเปล่า แล้วก็วางสายไปแบบให้ความรู้สึกเชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่ง ให้ความรู้สึกเหมือนกับคนที่โทรมาแต่ละสายนั้น โทรมาตามหาลูกหนี้เลยทีเดียวนะ

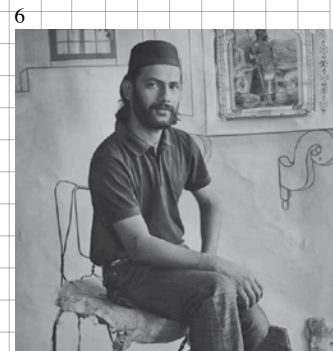
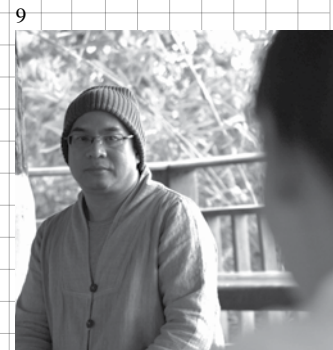
เลยทำให้ได้ประเด็นที่เกิดจากความรู้สึกมานั่งคิดอยู่สองประเด็น ประเด็นแรกก็คือคนเราไม่ไว้ใจกันถึงขนาดนั้นเลยหรือ ขนาดบอกว่าโทรผิดแล้วยังมีการถามซ้ำเหมือนว่าเราโกหกอีก อะไรทำให้คนไทยขี้ระแวงได้ถึงขนาดนั้น ประเด็นที่สองคือคนไทยเป็นหนี้กันเยอะขนาดนี้เลยหรือ ขนาดคนโทรผิดมายังมีน้ำเสียงเหมือนกับเจ้าหนี้โทรมาทวงหนี้ กลายเป็นว่ารับโทรศัพท์แต่ละครั้งได้ความรู้สึกของการเป็นลูกหนี้ที่ต้องโกหกหลบเจ้าหนี้ไปทันที ทำให้อยากรู้ว่าถ้าเป็นคนอื่นเขาจะคิดแบบเดียวกับเราหรือเปล่า จึงรีบโทรหาเพื่อนคนหนึ่งทันที โดยมีธงไว้ในใจว่า ถ้าเขาตอบอะไรมาก็ตามจะถามกลับว่า “จริงหรือ” พร้อมกับน้ำเสียงที่ไม่แน่ใจอย่างยิ่งที่สุด พร้อมกันนั้นระหว่างคุยจะลองสมมติตัวเองเป็นเจ้าหนี้คุยกับลูกหนี้ดู เมื่อเขาจะมีมุมมองอะไรที่น่าสนใจมาแบ่งปันบ้าง หลังจากการพูดคุยผ่านไปได้ระยะหนึ่ง เขาก็เริ่มถามด้วยความสงสัยว่าทำไมวันนี้ถึงพูดด้วยโทนเสียงแปลกๆ และก่อนที่จะได้บอกเหตุผลอะไร เขาก็สรุปมาให้เรียบร้อยแล้ว.....สงสัยจะอารมณ์ดี.....

พระณอมสิงห์ สุโกสโล
บรรณาธิการ

เจ้าของ	มูลนิธิหทัยธรรม	บรรณาธิการศิลปะ	Rabbitthod Studio (www.rabbitthod.net)
ประธานมูลนิธิ	พระณอมสิงห์ สุโกสโล	ฝ่ายศิลป์	พัชรภา อินทร์ช่าง
รองประธานมูลนิธิ	พระมหาโกรรวณ ชินทศุตโต	ช่างภาพ	ภาณุวัฒน์ จิตติวุฒิการ สมคิด ใจศรี
ที่ปรึกษามูลนิธิ	ประวิทย์ เขียมแสนสุข	พิสูจน์อักษร	พระมหาวิเชียร วชิรมณี
กรรมการ	พระมหาสุวิทย์ ปวิษฐณญ	ร่วมบุญจัดส่ง	บริษัท เคล็ดไทย จำกัด
กรรมการ	พระมหาประสิทธิ์ ญาณบุปพิโท		117-119 ถ.เพ็ญนคร แขวงวัดราชบพิธ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
กรรมการ	วิชัย ขาดแดง		http://www.kledthaishopping.com
กรรมการ	ศิริพรรณ เรียบร้อยเจริญ	ร่วมบุญจัดส่ง	บริษัท ดอควิเมนท์ พาเซล เอ็กส์เพรส จำกัด (DPEx)
กรรมการ	ศิริพร คุรงค์พิสิษฐ์กุล	ต่างประเทศ	60 ซอยอารีย์ 5 เหนือ ถ.พหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
บรรณาธิการผู้พิมพ์โฆษณา	พระณอมสิงห์ สุโกสโล		http://www.dpex.com
บรรณาธิการที่ปรึกษา	อลิษา ตริโรจนานนท์	Special thanks	พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ.ปยุตโต/ พระปิยะสกลนันท ปญญาโร/ พระมาโนช รมมคฺคฺโก/ สุลักษณ์ ศิวรักษ์/ สุรสีห์ โกศลนาวิน/
บรรณาธิการ	พระณอมสิงห์ สุโกสโล		ถนนมรรณ โกศลนาวิน/ อุดม แต่พานิช/ ชาลี ประจกกิจกุล
กองบรรณาธิการ	วรารวน กิตติศักดิ์ ปิยดา เผ่าตะใจ	ออกแบบปก	รพส.
ที่อยู่มูลนิธิ	ต.ป.ณ. 54 ปณ.แมริม เชียงใหม่ 50180	พิมพ์ที่	ห้างหุ้นส่วนจำกัด กู๊ด-พริ้นท์ พริ้นดิง
	โทร : 053044220		4/6 ซอย 5 ถ.ช้างเผือก ต.ศรีภูมิ อ.เมือง เชียงใหม่ 50200
	www.dhammadrops.org		โทร : 053-412556 แฟกซ์ : 053-217264

สารบัญ

art code : นิทรรศการ “บุรุษแห่งราชสถาน” :
บุรุษนั้นสำคัญปานราชา 6 คน-ท่า-มะ-ดา : ชุมชน =
คน + ความสามัคคี 8 มุมส่วนตัว : พงศ์ธร จันทรเลื่อน
เกย์นะ ไม่ใช่อาชญากร 9 มุมพิเศษ : ใครอยากตาย
ยกมือขึ้น!! 16 vs. : นพ. ไพรัตน์ พฤกษชาติคุณากร Vs.
พระมหาอินสอน คุณวุฒโฒ การุณยฆาต ไม่บาปจริงหรือ ?? 24

16

24

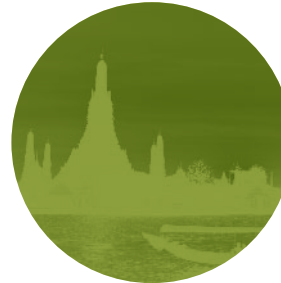
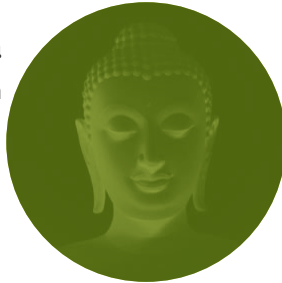
M Mental
O Optimum
O Orientation
M Magazine

ไทยศรีลังกาเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศพุทธ

กรมศิลปากรได้มอบพระพุทธรูปจำนวน 11 องค์ให้กับประเทศศรีลังกาเพื่อที่จะจัดแสดงในงาน Thailand Gallery ของพิพิธภัณฑ์พุทธศาสนานานาชาติ (International Buddhist Museum : IBM) ณ เมืองคานดี้ โดยคาดว่าจะส่งไปเมืองโคลัมโบในเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งก่อนหน้านี้ได้มีพิธีการมอบซึ่งจัดโดยกรมศิลปากรที่กรุงเทพมหานคร ระหว่าง นายการุณ สุทธิกุล รองอธิบดีกรมศิลปากร และนายอนันต์ ชูโชติ ผู้อำนวยการสำนักงานพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กับ เอกอัครราชทูตศรีลังกา ศาสตราจารย์ เจบี ดิसानายากา คาดว่างานนี้จะช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างทั้งสองประเทศพุทธเถรวาทในโลก

องค์การสหประชาชาติ (UN) ได้แถลงข่าวเรื่องโครงการอนุรักษ์ “สวนลุมพินี” ในประเทศเนปาล อันเป็นสถานที่ที่พระพุทธเจ้าทรงประสูติ โดยจะใช้เวลา 3 ปี ร่วมกับการยูเนสโก สวนลุมพินีวันนั้นเป็นสังเวชนียสถานที่มี มีพุทธศาสนิกชนนิยมเดินทางไปจาริกแสวงบุญเป็นจำนวนมาก และได้รับการขึ้นทะเบียนมรดกโลกขององค์การยูเนสโกตั้งแต่ปี 1997 โครงการดังกล่าวได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลญี่ปุ่น เพื่อจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการจาริกแสวงบุญ โดยไม่ไปทำลายแหล่งโบราณสถานอันล้ำค่า โดยมีทีมนักโบราณคดีภายใต้การดูแลของ โรบิน คอนนิงแฮม ศาสตราจารย์ด้านโบราณคดีของมหาวิทยาลัยเดอร์แฮม และผู้เชี่ยวชาญด้านโบราณคดีองค์การยูเนสโก

ยูเอ็นสนับสนุนโครงการอนุรักษ์ “สวนลุมพินี” ในเนปาล

กรุงเทพฯ เป็นเจ้าภาพจัดประชุมนานาชาติศากยธิดา ครั้งที่ 12

การประชุมนานาชาติศากยธิดา ครั้งที่ 12 จะจัดขึ้นในวันที่ 12-18 มิถุนายน พ.ศ.2554 ณ เสถียรธรรมสถาน กรุงเทพฯ โดยได้รับความร่วมมือจากนักบวชกว่า 2,000 ท่านจาก 30 กว่าประเทศเดินทางมาประชุมร่วมกันในครั้งนี้ โดยมีองค์รณานาชาติศากยธิดาเพื่อพุทธสาวิกา เป็นผู้สนับสนุนหลัก ภาติในประเทศไทยก็ประกอบด้วยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน, ขบวนการเครือข่ายหญิงไทย 76 จังหวัด นับเป็นย่างก้าวเยี่ยมๆ ของนักบวชสตรีทั่วโลกที่กำลังจะเปิดประตูให้คนไทยได้รับรู้โดยทั่วกัน

ส้มโอชื่อแปลก (Buddha's Hand) ผลไม้ที่มีลักษณะคล้ายมือ เป็นที่นิยมอย่างมากในหมู่ชาวมลายูที่เตรียมของเซ่นไหว้ในช่วงเทศกาล นอกจากส้มโอ “หัตถ์พระพุทธเจ้า” ยังเป็นที่ต้องการมากในวันที่ 1 และ 15 ของแต่ละเดือนตามปฏิทินจันทรคติอันเป็นวันพระอีกด้วย โดยมีราคาขายในท้องตลาดลูกละ 10 ริงกิต (ราว 100 บาท) มีสรรพคุณเป็นยารักษาโรค แก้โรคลมในกระเพาะอาหาร และมีวิธีการปรุงหลายอย่าง จะทำเป็นซูป เครื่องดื่ม หรือทำเป็นผลไม้แห้งก็ได้

ส้มโอ “หัตถ์พระพุทธเจ้า” ขายดีช่วงเทศกาลตรุษจีน

ตาลปัตรคืออะไร

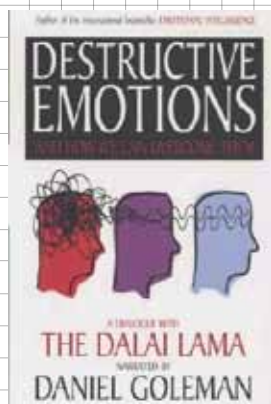
เคยสงสัยไหมว่า...ตาลปัตรที่พระใช้ยกขึ้นมาบังหน้าเวลาสวดมนต์นั้นคืออะไร เพราะในสังคมไทยปัจจุบัน นอกจากพระจะยกตาลปัตรมาบังหน้าสวดมนต์แล้ว ก็ดูเหมือนจะไม่ได้ใช้ทำอะไรอย่างอื่นอีก แถมยังมีหลายรูปแบบหลากสไตล์อีกต่างหาก เคยได้ยินหลายคนพูดเหมือนกันว่าน่าจะเอาไว้กันอายเวลาสวดไม่ได้จะได้ไม่รู้สัวสวดอยู่หรือเปล่า แต่บางรายบอกกันมาว่าที่จริงแล้วเอาไว้แปะบทสวดไว้ข้างหลังต่างหากเวลาสวดไม่ได้จะได้อ่าน หรือไม่อย่างนั้น บางท่านก็พนมเป็นปายสบบนเซอร์ให้บริษัทที่มาทำบุญกันไปโน่นเลย แต่แท้ที่จริงเป็นอย่างไรมันลองมาพิจารณากันดู

ตาลปัตรนั้นจริงๆ แล้วก็คือ ‘พัด’ ที่ใช้ในการโบกคลายร้อนนั่นเอง แต่การนำตาลปัตรมาใช้นั้นถูกวิเคราะห์โดยสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้าว่า น่าจะมาจากความเชื่อของทางลังกาไม่ใช่จากอินเดีย เพราะสมัยแรกที่พระพุทธศาสนาเข้ามาในไทย มีความเชื่อว่าการบวชเรียนในลังกานั้นทำให้มีความรู้ทางพระพุทธศาสนาลึกซึ้งกว่าที่อื่นๆ จึงได้มีการส่งพระไปบวชเรียนจากลังกาวงศ์มาก ความประเพณีและค่านิยมหลายๆ อย่างก็น่าจะติดมาด้วย ทั้งมีหลักฐานว่า “ปฐมสมโพธิ” ที่พระพุทธบริษัทอาจารย์รจนขึ้นในลังกานั้น ได้เอ่ยถึงเทวดาสองตนที่ถวายการดูแลพระโพธิสัตว์อยู่ โดยด้านขวาจะมี

สันดุสิตเทวราชถือ “วิชนี” คือพัดที่รูปร่างคล้ายใบตาล ส่วนด้านซ้ายมือมีสยามะเทวราชถือจามรอยู่ ทำให้เกิดความเชื่อว่าเป็นของที่เหมาะสมกับชนชั้นสูง สมควรนำมาถวายพระ ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือความเป็นสมัยนิยม ที่นักบวชในยุคหนึ่งมักพกพัดใบตาลติดตัวอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นฤๅษีหรือว่าเดียรธีย์

เมื่อชาวบ้านคิดว่าตาลปัตรเป็นบริวารอย่างหนึ่งของพระจึงพยายามหามาถวาย ซึ่งในช่วงแรกก็เป็นพัดใบตาลอยู่ แต่ต่อมาก็เกิดความคิดกันว่าน่าจะทำให้ประณีตและดูดีมากขึ้น จึงเริ่มใช้วัสดุอื่นๆ เช่น ไม้ไผ่สาน งามสาน ผ้าแพร และขนนก เป็นต้น จากประโยชน์ที่ใช้พัดเย็นสบายก็เลยกลายเป็นอุปกรณ์ที่ได้รับการตกแต่งให้หรูหราจนพัดไม่ได้แล้ว นอกจากนี้ก็ยังมีการนำเพชรพลอยมาประดับประดาเพิ่มขึ้นมาอีก ตาลปัตรแบ่งเป็น 4 ลักษณะ คือ ๑.พัดหน้านาง ๒.พัดพุดตาน ๓.พัดแฉกเปลวเพลิง ๔.พัดแฉก ซึ่งทั้งหมดนี้ก็เป็นพัดยศสำหรับพระเปรียญธรรม พระครูฐานานุกรม จนถึงพระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ทั้งหลาย ส่วนพัดที่เราเห็นกันทั่วไปในงานสวด นั้นเรียกว่า “พัดรอง” ซึ่งลักษณะของพัดก็เป็นแบบหน้านางนั่นเอง

แม้ว่าตาลปัตรจะไม่ได้ใช้พัดแล้วอีกแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีวัดหลายแห่งได้ทำในสิ่งที่เป็ประโยชน์มากกว่าคือ พิมพ์พุทธภาษิตแปะไว้ให้คนมาฟังสวดได้อ่านให้เข้าใจได้กว่าเดิม ๐

Destructive Emotions and How we can overcome them

A Dialogue with the Dalai Lama

เล่าเรื่องโดย: แดเนียล โกลแมน

สำนักพิมพ์: Bloomsbury

หนังสือที่ถูกเรียบเรียงจากการที่บรรดานักวิทยาศาสตร์และนักปรัชญาด้านพฤติกรรมมนุษย์ มาร่วมสนทนากับองค์ทะไลลามะเป็นเวลา 5 วัน โดยเนื้อหาในเล่มนี้เป็นเรื่องราวที่น่าสนใจเกี่ยวกับการทดลองทางวิทยาศาสตร์กับจิตและสมองของมนุษย์ เสนอวิธีทดลองกับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำผลลัพธ์ที่ได้นั้นมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ใช้ฐานการคิดเชิงวิทยาศาสตร์และการแพทย์ที่พิสูจน์ได้ มาผสมผสานกับศาสนา ที่ดูเป็นนามธรรมได้อย่างลงตัว โดยมีจุดประสงค์เพื่อนำไปสู่ความสามารถในเรียนรู้ การควบคุมจิตและอารมณ์ของมนุษย์

สงบเย็นและเป็นประโยชน์

เขียน: พระไพศาล วิสาโล

สำนักพิมพ์ เนชั่นบุ๊คส์

หนังสือเล่มนี้ได้รวบรวมเทศนาธรรมของ พระอาจารย์ไพศาล วิสาโล ที่แสดงถึงสภาวะทางโลกที่วุ่นวายอย่างหาที่จับสั่นไม่ได้ เพราะมนุษย์เรามัวแต่มองภายนอกจนลืมที่จะมองเข้าไปภายในจิตใจของเราเอง จนละเลยการเรียนรู้ตัวเราเองก่อนที่จะไปตัดสินคนอื่น และปล่อยให้อำนาจของความคิดอันร้อนรุ่มมาตีกรอบความดีงามในจิตใจ ทั้งๆ ที่การมีชีวิตที่สงบร่มเย็นต่างหากจึงจะเป็นชีวิตที่สมบูรณ์และมีคุณค่าอย่างแท้จริง

ตักใหม่ : ปัญญาปฏิบัติ บนเส้นทางสายเดียว

บรรณาธิการ: ศรชัย จัตตวิริยะชัย

เจ้าของ: สำนักสงฆ์บ้านจอมมณีใต้

หนังสือรวบรวมเรื่องราวประสบการณ์จากผู้คน 18 คน ที่นำตัวเองมาปฏิบัติ บนเส้นทางแห่งปัญญาตามรอยพระพุทธองค์ กับพระอาจารย์ไพฑูริย์ วิฑิตมโน ผู้ที่มาช่วยแบ่งปันประสบการณ์ล้วนแล้วแต่หลากหลายอาชีพ ตั้งแต่เยาวชนในรั้วโรงเรียน นักเรียนแพทย์ ผักหัด พยาบาล นักดนตรี ครูโรงเรียนมัธยม ผู้บริหารองค์กรร้อยล้าน กระบวนกร เป็นต้น มาลองร่วมเดินทางไปบนเส้นทางสายเดียวกับพวกเขา เรียนรู้ว่าแม้ชีวิตจะลุ่มลุก คลุกคลานไปบ้าง ตกไปข้างทางบ้าง หากแต่ “ตัก” ก็ตักใหม่ ได้เสมอ

นิทรรศการ “บุรุษแห่งราชสถาน” : บุรุษนั้นสำคัญปานราชา

“บุรุษแห่งราชสถาน” เป็นนิทรรศการภาพถ่ายของช่างภาพชาวอเมริกันนาม วาสโว เอกซ์ วาสโซ ซึ่งมีความพิเศษที่ภาพเหล่านี้ได้รับการแต้มสีน้ำหลากเฉดด้วยเทคนิคโบราณอันวิจิตร โดยฝีมือ ราเชศ โสณิ นักระบายสีภาพถ่าย ซึ่งมีปูเป็นช่างภาพประจำราชสำนักของ มหาราชาโกพล ซิงห์ แห่งเมวาร์

มองไกลๆ ภาพถ่ายในนิทรรศการล้วนสะท้อนความทรงพลังแห่งบุรุษในโทนขาวดำ ทว่า เมื่อเพ่งพิศชิดใกล้กลับพบความอ่อนไหวและนวลนุ่มรุ่มรวยเจดสี อบอุ่นเสน่ห์หวานยวนชวนเคลิ้มฝัน กระนั้น ก็ยังท้าทายให้ตั้งคำถามเพราะความซับซ้อนซ่อนนัยยะที่มากกว่ากลิ่นอายแบบ “อาณานิคม” แน่นนอนหลายคนอาจวิพากษ์ว่าภาพถ่ายของวาสโซชุดนี้มีต่างจากงานของศิลปินชาวตะวันตกทั่วไป กล่าวคือ ถ่ายทอด “ความเป็นอินเดีย” อันแปลกไกลโพ้นและชวนฝันผ่านการประกอบสร้าง (Construct) ด้วยสายตาตะวันตก แต่วาสโวยืนยันว่างานเขาซับซ้อนกว่านั้น เพราะถึงแม้เขาจะเป็นคนอเมริกัน แต่ก็ใช้ชีวิต

ในอินเดียร่วมสิบปี จนมีสตูดิโอถ่ายภาพที่อุทิศยกย่องอีกนายแบบหลายคนในภาพชุดนี้ก็เป็นเพื่อนชาวอินเดียของเขาเอง เขายอมรับว่ายังถวิลหาภาพชวนเคลิ้มฝันของบุรุษราชสถาน ทว่าสิ่งที่เขาถ่ายทอดออกมาในชั้นที่ลึกลงไป คือปัจเจกบุคคลที่มีความต่างในรายละเอียด เป็นต้นว่า ภาพชายวัยกลางคนยืนอ่านโคลกภาษาสันสกฤต แลดูสง่างามอย่างสูงซุ่มคัมภีรภาพ ภาพชายตาบอดสนิทสะท้อนความมืดมิดแห่งโลก ภาพวีโนท หนุ่มหลังค่อมผู้จ้องกระจอกอย่างทระนงในความวังชาและความงามแห่งตน ภาพคณศภา ชายทรัพย์สินน้อยหากเชิดหน้าแกมยโส ฯลฯ เหล่านี้ล้วนเป็นรายละเอียดอันแตกต่างของบุรุษแห่งราชสถานที่วาสโวเก็บไว้ในภาพถ่าย ได้อย่างถี่ยวน

แต่จะต่างอย่างไร ทุกภาพก็ล้วนสะท้อนความภูมิใจในความเป็น “บุรุษ” แห่งสถานที่ที่ชายผู้นั้นมีความสำคัญประหนึ่งราชา ๐

รักสงบ

รักสงบ คงลืม นึก "ตัวกู"
แค่ละลืม ทั้ง "ตัวส" อย่างใดไม่หวั่น;
มีสติ ปัญญา แลจะปรานี
น่าน้ำใจใคร ทำในดี; โท่ฟ่โอบ ๑

WANGDEX

www.WANGDEX.co.th

ชุมชน = คน+ความสามัคคี

วัดเกตการามวัดเก่าแก่แห่งหนึ่งในเชียงใหม่ มีอายุกว่า 513 ปี นอกจากจะทำหน้าที่เป็นแหล่งเผยแผ่พระศาสนาแล้ว ยังมีองค์ความรู้เล็กๆ ที่เกิดจากความร่วมแรงร่วมใจของคนชุมชน หรือที่เรียกกันว่า “พิพิธภัณฑ์ชาวบ้าน” ตั้งอยู่ด้วย

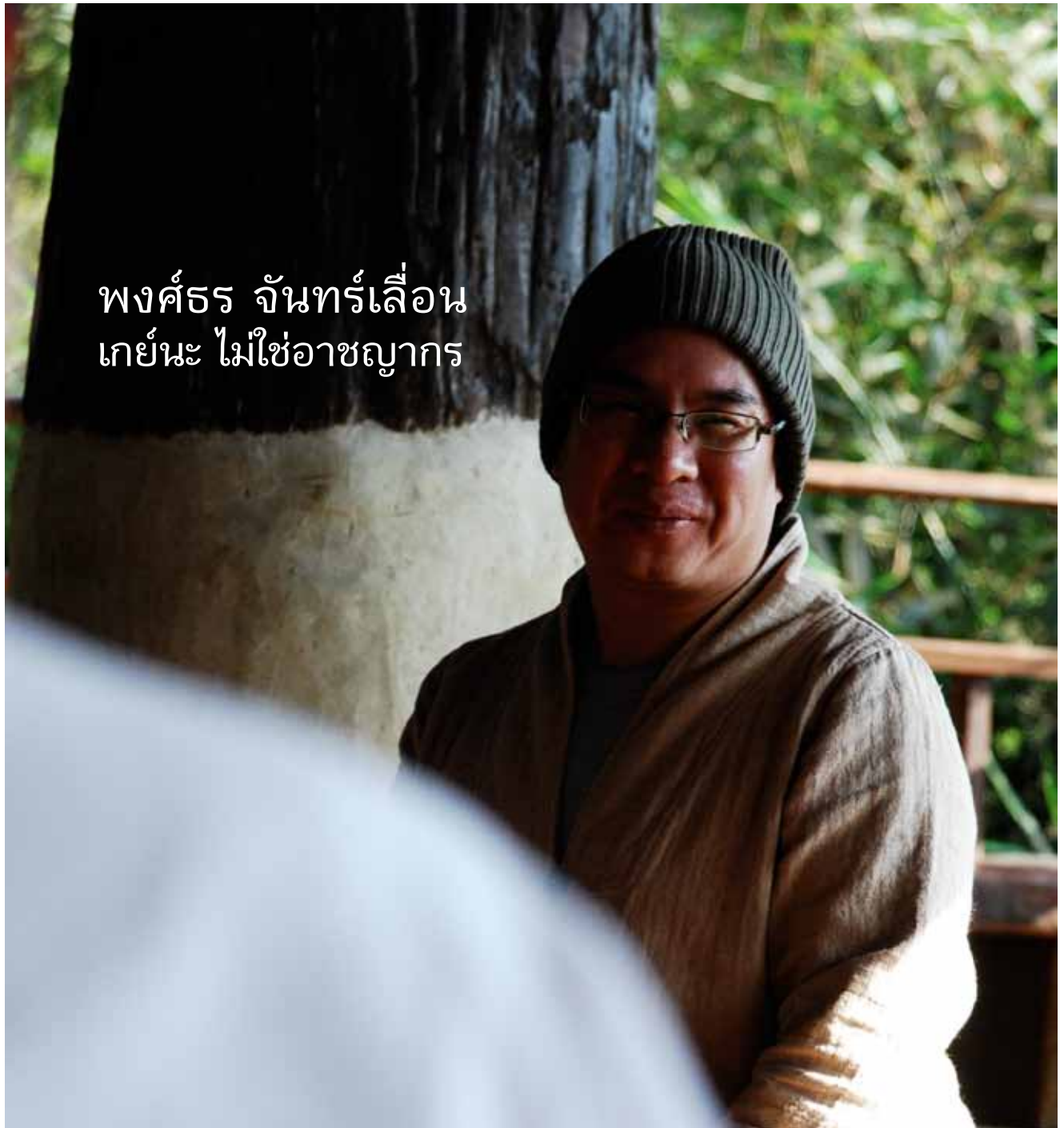
ลุงสมหวัง ฤทธิเดช ผู้ดูแลพิพิธภัณฑ์วัดเกต อายุ 67 ปี เป็นหนึ่งในผู้ร่วมฟื้นฟูที่นี่ เล่าให้เราฟังว่า ในตอนนั้นกุฏิหลังนี้ถูกทิ้งร้างและกลายสภาพเป็นโรงเก็บของเก่ามานานหลายปี และกำลังอยู่ในระหว่างการหารือเรื่องรื้อถอนเพื่อสร้างอาคารใหม่มาแทนที่

ในเวลานั้นเอง คุณลุงสมหวัง ในวัยใกล้เกษียณ ได้ร่วมกับน้องชายและพรรคพวกอีก 2-3 คน ได้เข้ามาฟื้นฟูกุฏิเก่าแก่แห่งนี้ เพียงเพื่อหวังจะได้รักษามรดกอันมีค่าของแผ่นดินไว้เท่านั้น โดยทุกคนต่างก็ช่วยกันคนละไม้คนละมือ จนคนที่ผ่านไปผ่านมาต่างก็หัวเราะว่าพวกเขาเป็นบ้า เพราะเป็นการลงแรง

ที่ไม่ได้ค่าตอบแทนอะไร อีกทั้งกุฏิเก่าหลังนี้เก่ามากจะพังลงมาเมื่อไหร่ก็ไม่รู้ แต่เมื่อเริ่มดำเนินการไปคนก็เริ่มมาช่วยมากขึ้น จากคนไม่กี่คนกลายเป็น 100-200 คน ในที่สุดการฟื้นฟูกุฏิแห่งนี้ก็สำเร็จ จากนั้นก็ได้นำของเก่าซึ่งพบในกุฏิมาเก็บรักษาไว้ โดยขอความร่วมมือให้ชาวชุมชนวัดเกต ให้ช่วยนำของโบราณที่เก็บไว้ในบ้านของแต่ละคนมาบริจาคไว้ในที่แห่งนี้ด้วย โดยมีสัญญาใจกันไว้ว่าจะเก็บรักษาเป็นมรดกของชาติ ให้ลูกหลานชาวล้านนาได้ชมประวัติศาสตร์ต่อไป

และสิ่งที่ลุงย่าเสมอๆ ในระหว่างการสนทนากับเราก็คือ “ความสามัคคีนั้นเป็นพลังอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ทุกกิจการสำเร็จลุล่วงไปได้” เพราะเพียงลุงสมหวังแค่คนเดียวคงไม่สามารถทำพิพิธภัณฑ์ชาวบ้านอันทรงคุณค่าแห่งนี้ได้ ทุกสิ่งที่มีในวันนี้ล้วนแล้วแต่เกิดจากการร่วมแรงร่วมใจของเพื่อนพ้องและพี่น้องชาวชุมชนวัดเกตแห่งนี้ทั้งสิ้น ๐

พงศ์ธร จันทรเลื่อน
เก๋ยะ ไม่ใช่อาชญากร

ปัจจุบันกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ดูเหมือนว่าจะได้รับการยอมรับจากทางสังคมมากยิ่งขึ้น แต่ความเป็นจริงนั้น ความรุนแรงก็ยังถูกนำมาใช้ต่อคนกลุ่มนี้อย่างต่อเนื่อง และไม่ได้มีที่ท่าว่าจะเบาบางลง เพียงแต่มีการเปลี่ยนวิธีการทำร้ายเท่านั้น “มูม” ฉบับนี้ได้มีโอกาสคุยกับ คุณพงศ์ธร จันทรเลื่อน ผู้ประสานงานโครงการเพื่อนชายรุ่นใหม่ที่ใส่ใจสุขภาพ หรือที่รู้จักกันในนาม Mplus แคมป์ยังควบตำแหน่งประธานสมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย สำนักงานภูมิภาคล้านนาอีกด้วย จากประสบการณ์การต่อสู้เพื่อสิทธิของชาวสีรุ้งมานาน ปัจจุบันแทนที่จะต่อสู้เพื่อสิทธิแต่เพียงอย่างเดียว เขากลับเป็นผู้หนึ่งที่พยายามต่อสู้เพื่อเชื่อมประสานความคิดและความเชื่อ ระหว่างกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ และกลุ่มที่ไม่ยอมรับเข้าด้วยกัน โดยการนำหลักศาสนามาเป็นอุปกรณ์ในการทำให้คนสามารถเข้าใจกันได้มากขึ้น เขามีแนวคิดต่อสังคมอย่างไร ลองมาศึกษาดูครับ

มูม: คุณคิดยังไงกับสังคมไทยในปัจจุบัน

ผมคิดว่าสังคมไทยมีสองด้านที่พยายามทำให้เห็นอยู่ ด้านหนึ่งก็คือเป็นภาพลักษณ์ที่มีการกำหนดออกมาว่าสังคมไทยเป็นสังคมอะไร ยกตัวอย่างเช่น สังคมไทยถูกบอกว่าเป็นสังคมพุทธ สังคมที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สังคมที่มีวัฒนธรรมที่อ่อนโยน มีความงดงาม มีวิถีชีวิตที่งดงาม คือในมิติของการที่ถูกทำให้มันเป็นภาพขึ้นมาภาพหนึ่ง ซึ่งอีกภาพหนึ่งในเชิงความเป็นจริงมันกลับมีความรุนแรงในทุกระดับ เรายังเห็นว่ามีคนที่ถูกกีดกันในหลายๆ ด้าน สังคมไทยยังเอื้อเฟื้อให้กับเฉพาะคนที่เป็นคนไทย คนบางกลุ่มบางพวก คือถ้าไม่ใช่คนที่ไม่ใช่พวกเขา หรือแม้กระทั่งไม่ใช่คนไทยเองก็ยังไม่ได้รับสิทธิหรือไม่ได้รับความเอื้อเฟื้ออย่างที่เขาคงต้องการ แล้วพอบอกว่าสังคมไทยเป็นสังคมพุทธ มันก็เริ่มมีปัญหาตรงที่ว่าเอาเข้าจริง สังคมไทยไม่ได้เป็นสังคมพุทธหรอก มันกลับเป็นสังคมที่พยายามหลบเลี่ยงที่จะใช้ความเป็นพุทธ มาเป็นผ้าห่มคลุมความเลวร้ายบางอย่างในสังคม ซึ่งสังคมไทยบอกว่าเป็นสังคมที่มีพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ แล้วก็บอกว่าเป็นสังคมที่เป็นฐานพุทธ แต่พอเอาเข้าจริงเวลาที่เรานึกถึงพุทธะ ก็คือ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน แต่เอาเข้าสังคมไทยกลับไม่ได้เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน จริงๆ แต่กลับเต็มไปด้วยสิ่งที่เรียกว่า โสย หรือความมืดดำอยู่ค่อนข้างเยอะ คือหลงผิดเยอะ มีโมหะจริตเยอะ ไม่แปลกที่คนเหล่านั้นจะเป็นอย่างนั้น เพราะศาสนาพุทธต้องตั้งคำถามกับตัวเองว่ามันไปตอบสนองหรือตอบใจหัยความต้องการ หรือตอบใจหัยวิถีชีวิตของคนเหล่านั้นหรือเปล่า ทำไมสังคมพุทธที่มีคนนับถือพุทธศาสนา แต่เอาเข้าจริงๆ แล้ว คนก็ไม่ได้เข้าถึงศาสนาพุทธอย่างแท้จริง กลับไปใช้ช่องทางอื่นในการที่จะทำให้ตัวเองหลุดพ้น ไปใช้ความเชื่อบางอย่างที่จะทำให้ตัวเองเข้าถึง แล้วสมารถที่จะอยู่กับจินตนาการเหล่านั้นได้

มูม: ถ้าจะมองว่าเมืองไทยบอกว่าเป็นสังคมพุทธ แต่ว่าไม่มีความเมตตากรุณา คุณคิดว่าความเมตตาในสังคมอื่นมีมากกว่าสังคมไทยหรือ

ผมคิดว่าความเมตตากรุณาในสังคมไทย มันถูกใช้มาเป็นเครื่องมือในการจัดการสังคมบางอย่าง มันมีผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ มีผู้ให้ความเมตตากับผู้รับความเมตตา และเป็นการให้อย่างที่ผู้รับความเมตตาต้องสำนึกบุญคุณ ต้องกตัญญู ต้องจงรักภักดี

มูม: แต่นั่นก็เป็นสิ่งที่พุทธสอนให้ทำไม่ใช่หรือ เรื่องบุญพาวรรีกักกตัญญูตเวทีนี้

ใช่ แต่การให้ในสังคมไทย ถ้าเป็นการให้โดยการที่พยายามทำให้คนเราสามารถยืนอยู่ด้วยตัวของเขาเองได้ อย่างที่ไม่เรียกว่าสังคมสงเคราะห์ หรือให้ด้วยตามฤดูกาลนะ ถึงฤดูที่หน้าหนาวที่ก็มีการให้สารพัดกัน ด้วยความรักความเมตตา เราจะเห็นว่าในทีวีตอนนี้ มีรายการที่ทำให้คนเห็นชีวิตแร้นแค้นเยอะ และถ้าคุณอยากจะช่วยเขาก็ช่วยบริจาคผ่านบัญชีโน้นบัญชีนี้

มูม: ซึ่งคุณคิดว่ามันเป็นยังไง

ผมคิดว่ามันเป็นเรื่องของการกระทำที่เราจะเห็นว่า คนชั้นกลางเสพบุญง่าย ๆ ก็คือถ้าเขาคิดว่าอยากจะช่วยเหลือ คือไอ้เครื่องมือเหล่านี้หรือกลยุทธ์เหล่านี้มันกำลังเล่นกับคนชั้นกลาง

มูม: คือการเอาเงินซื้อบุญ

ครับผม คือถ้าเขามีความรู้สึกว่า เขาอยากจะช่วยคนนั้นคนนี้ อยากจะแสดงความเมตตากรุณาต่อใครสักคนหนึ่ง ก็โอนผ่านบัญชีไป คือบุญมันถูกส่งซื้อได้ ถูกโยกย้ายผ่านเงินทองผ่านบัตรเครดิตได้ อะไรอย่างนี้ (หัวเราะ) แล้วก็มีคนกลุ่มหนึ่งที่ถูกมองว่าเป็นคนที่ยากจนขึ้นแค้น มีความรันทด มันก็กลายเป็นเครื่องมือบางอย่างของสังคม คำถามก็คือว่าแล้วการให้อย่างนี้มันยั่งยืนรึเปล่า มันเป็นการให้ที่ไม่ต่างกับสังคมสงเคราะห์ ที่มันเป็นการให้ตามฤดูกาล มันเป็นเรื่องที่ดีด้านหนึ่ง แต่คราวนี้มันอาจจะต้องมีความต่อเนื่องแล้วในขณะที่เดียวกันมันอาจจะต้องยกระดับของการให้

มูม: ในแง่ของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ วิธีทางแก้ไขตรงนี้ ที่ว่าไม่ใช่มีอะไรก็ให้เขา แต่ต้องช่วยให้เขายืนอยู่ได้เนี่ย มันจะไป link กันได้ยังไง

คือว่าเวลาเราพูดถึงเพศ ถึงแนวคิดเชิงเพศ มันจะถูกความคิดบางอย่างเข้ามาสกัดกันหรือเข้ามาครอบมันไว้อยู่ อย่างเช่นเรื่องเพศในสังคมต้องห้าม ยิ่งเอาเรื่องเพศมาพูดกับเรื่องศาสนาก็ยังต้องห้ามอีก เรื่องเพศเป็นเรื่องสกปรก เป็นเรื่องไม่งาม เป็นเรื่องที่ไม่ควรพูดในที่สาธารณะ เป็นเรื่องของคนสองคน เป็นเรื่องของคนบาป เพศที่มันนอกเหนือกระแสที่มันนอกเหนือจากการเป็นไปเพื่อการสืบพันธุ์ ก็ถูกมองว่าเป็นเพศที่เลวร้าย ไม่ว่าคุณจะมีเพศสัมพันธ์ที่มันนอกเหนือจากการผลิตลูก เพศเพื่อความสนุกสนาน เพศนอกเหนือจากคู่ของคุณ เพศนอกสมรส เพศก่อนแต่งงาน ไม่รักกันवलสงวนตัว เพศเหล่านี้ถูกนัยยะในเชิงลบหมด แล้วก็ถูกตีความว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดีไม่งาม ไม่ควรปฏิบัติ ประเด็นก็คือว่าเราทำยังไงให้คนเข้าใจว่า มิติเรื่องเพศมันไม่ได้อยู่ที่การมีเพศสัมพันธ์กันเท่านั้นเอง แล้วก็ถ้าเขามีเพศสัมพันธ์แบบนั้น มันก็เป็นสิทธิของเขาใช่ไหม คุณจะยอมรับสิ่งเหล่านั้นได้หรือเปล่า เพราะในสังคมจริงๆ มันมีอย่างนั้น และมันก็มีมากกว่าสิ่งที่คุณคิด ประเด็นมันไม่ได้อยู่ที่ว่าคุณจะต้องทำตามกรอบอะไรบางอย่าง แต่คุณเลือกที่จะตัดสินใจทำอะไรก็ได้ บนฐานของการที่ไม่ทำให้ตัวคุณเองเดือดร้อน คนอื่นก็ไม่เดือดร้อน ที่นี้เพศสัมพันธ์ที่มันหลากหลายรูปแบบ มันก็ไม่ต่างกับจานอาหารที่เราไม่ให้เลือกกินเยอะเยาะ สำคัญก็คือว่า ถ้าคุณไม่ชอบทุเรียน คุณไม่สามารถจะไปบอกว่าคนที่ไม่กินทุเรียนดี แล้วคนที่กินทุเรียนไม่ดี

มูม: แต่สิ่งเหล่านี้ก็ถูกกรอบของสังคม ของศีลธรรมเข้ามากำหนด ซึ่งถ้าเราจะมองว่าศีลธรรมวัฒนธรรมก็มาตามประวัติศาสตร์ แล้วมันก็อยู่ในความเชื่อที่ฝังรากลึกพอสมควร จนเป็นวัฒนธรรมขึ้นมาได้ คิดยังไงกับตรงนั้น

ผมคิดว่าสิ่งที่เรากำลังทำ เรากำลังย้อนแย้งกับสังคมนะ เพราะว่าผมคิดว่ามันไม่ได้มีความเชื่ออยู่ชุดเดียวในโลกนี้ ที่ว่าด้วยเรื่องมิติทางเพศ แต่เวลาเราอธิบายเรามักจะเอาความเชื่อเรื่องเพศไปผูกโยงกับความเชื่อหรือความคิดเชิงศีลธรรมจรรยา ซึ่งผมคิดว่ามันอาจจะคนละเรื่องกันก็ได้ หรือระบบศีลธรรมจรรยาไม่ใช่คำตอบทุกอย่าง

มูม: อย่างโดยส่วนตัวของคุณเอง คิดไหมว่าพระพุทธเจ้าก็ดกัน

ผมไม่คิดว่าพระพุทธเจ้าจะดกันนะ ผมคิดว่าการที่พระพุทธเจ้าเองก็มีครอบครัวอยู่ การใช้ชีวิตเยี่ยงฆราวาส มันก็ได้สะท้อนให้พระพุทธองค์เห็นมุมมองชีวิตบางอย่าง ที่สุดท้ายแล้วมันก็วนเวียนอยู่กับความซ้ำซากจำเจเหมือนเดิม ไม่ได้หลุดพ้นจากความเป็นอิสระที่แท้จริง ดังนั้นเราจะเห็นว่าเพศสัมพันธ์หรือแม้กระทั่งการทำงานในมิติอื่น ถ้าเราไม่เข้าใจมัน มันก็กลายเป็นบ่วงหรือเป็นห่วงได้

ไฉ่ปวงหรือห้วงนี้เองมันก็ทำให้คนไปไหนไม่พ้นนะฮะ แต่ผมคิดว่าพระพุทธรองค์เข้าใจเรื่องมิติทางเพศ แล้วก็ผมคิดว่าพระพุทธรศาสนา ก้าวไปพ้นจากเรื่องมิติทางเพศ ความเป็นสมณะเพศมันไม่ได้อยู่ของความเป็นเพศหญิงเพศชายอีกต่อไป แต่มันเป็นก้าวพ้นไปจาก ความเป็นเพศที่เชื่อกันในโลก เป็นสมณะเพศที่กำลังจะเป็นเพศของการหลุดพ้น

มูม: ว่าง่าย ๆ ก็คือถ้าเรามองในมุมของปรมาตถ์ไปเลย มุมของการหลุดพ้นก็เท่ากันหมด แต่ในขณะเดียวกันพระพุทธรเจ้าก็ได้วางหลัก เกณฑ์ในเรื่องของเพศเอาไว้พอสมควรเหมือนกัน เช่น เพศชาย เพศหญิง แล้วก็มีผู้ที่เป็น..อย่างที่เราเรียกว่าบั้นเพาะก็ ตรงนี้คุณคิดว่ายังไง ผมคิดวามันเป็นการจัดการทางสังคมซึ่งมันก็ต้องให้ความสำคัญเหมือนกัน เพราะว่าในเมื่อสังคมในเชิงปัจเจกมันไม่สามารถจัดการ ตัวมันเองได้ มันก็จำเป็นจะต้องมีกฎระเบียบบางอย่างเข้ามาดูแลควบคุมมันอยู่

มูม: คิดว่าพระพุทธรเจ้าลำเอียงหรือเปล่า

ไม่ฮะ คิดว่าไม่ใช่อย่างนั้น แต่การวินิจฉัยของพระองค์ทำให้เราเห็นชัดเจนว่า หลายเรื่องพระองค์ใช้แม้กระทั่งเวลาและการกระทำ เป็น เครื่องพิสูจน์ เพราะการที่พระองค์จะตรัสเพื่อที่จะกำหนดกฎเกณฑ์อะไรสักอย่างขึ้นมาในสังคมหรือในหมู่คณะเอง มันต้องเป็นปัญหา จริง ๆ มันต้องกระทบจริง ๆ แล้วผมคิดว่าการอยู่กันเป็นสังคมมันจำเป็นที่จะต้องมีการแบ่งบางอย่าง คราวนี้การแบ่งบางอย่างไม่ได้ แบ่งเพื่อที่จะให้เกิดขึ้นคนออกไป หรือไม่ใช่การแบ่งเพื่อที่จะแยกให้ใครได้มากกว่าใคร หรือได้น้อยกว่าใคร แต่การแบ่งเพื่อที่จะให้ทุกคนมีที่ยืนที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคลที่เท่าเทียม ที่เราพูดถึงเรื่องการเท่าเทียม มันไม่จำเป็นต้องได้เท่ากันก็ได้ แต่มันจะต้องเหมาะสม ซึ่งกันและกัน

มูม: เพราะฉะนั้นในมุมมองของคุณก็คือ สมัยนั้นพระพุทธรเจ้าเองก็เป็นนักสิทธิมนุษยชนเหมือนกัน

แน่นอนฮะ ผมคิดว่าพระองค์เองเข้าใจเรื่องนี้นะ คือในช่วงที่พระองค์มีพระชนมายุอยู่ เรื่องความแตกแยกเรื่องเพศคิดว่าอาจจะไม่ใช่ ประเด็นหลักด้วยซ้ำไปในสังคม

มูม: ถ้าอย่างนั้นคุณคิดว่า จะมีวิธียังไงที่จะสลายความขัดแย้งระหว่างกลุ่มที่อาจจะมีแนวคิดที่รุนแรงต่อผู้ที่มีความหลากหลายทาง เพศ

ผมคิดว่าเรื่องทัศนคติหรืออคติในทางสังคมเป็นเรื่องที่แก้ได้ แต่ต้องใช้เวลาอยู่ค่อนข้างมากทีเดียว แล้วก็มันโยงไปถึงมิติอื่นๆ ไม่ ว่าจะเป็นทางสังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ ซึ่งมันโยงกันไปหมด แล้วก็สังคมไทยเป็นสังคมที่มีชายเป็นใหญ่ เป็นสังคมที่ เคารพในระบบประชาธิปไตย กฎหมายก็เป็นกฎหมายผู้ชาย สังคมสงฆ์ก็เป็นสังคมพื้นที่ผู้ชาย ถ้าตราบใดก็ตามที่ระบบนี้ยังคงอยู่ แต่ผมเชื่อว่าตอนนั้นมันกำลังถูกสั่นคลอนและถูกท้าทายว่า ความเท่าเทียมทางเพศมันกำลังสลายความเป็นระบบประชาธิปไตย ลงไป คือตราบใดก็ตามถ้าคนตระหนักเรื่องสิทธิของตัวเองกันมากขึ้น รวมทั้งหน้าที่เช่นเดียวกัน เข้าใจว่าตัวเองมีศักดิ์ศรี เข้าใจว่าตัวเองมีความเท่าเทียม มีความกล้าหาญในการที่จะบอกกับสังคม ในการที่จะเผชิญกับความทุกข์ในสังคม ผมคิดว่าอันนี้เป็นสิ่งที่ดี แต่ สิ่งนี้มันอาจจะต้องเกิดการกลับเข้ามาดูที่ตัวเอง ผมคิดว่าบรรดาพวกเราเองที่ทำงานการขับเคลื่อน มันมาเห็นจุดๆ หนึ่งที่ทำให้ เราสามารถที่จะกล้าที่จะขึ้นมาอยู่กับสังคมโดยท้าทายกับมันได้ ก็คือการรู้จักเคารพตัวเองแล้วก็รู้จักตัวเองมากขึ้น แล้วก็เห็นคุณค่า ในตัวเองมากยิ่งขึ้น

มูม: คือต้องยอมรับตัวเองให้ได้ก่อน

ไช่ ถามว่ายอมรับตัวเอง ไม่ได้หมายความว่ายอมรับว่าฉันเป็น ฉันผิด ฉันมีบาปกรรม ฉันผิดศีลข้อสามเมื่อชาติที่แล้ว ฉันเคยมาเป็น คนอย่างนี้ซึ่งมันไม่ใช่

มูม: มีหลายคนคิดอย่างนี้ไหม

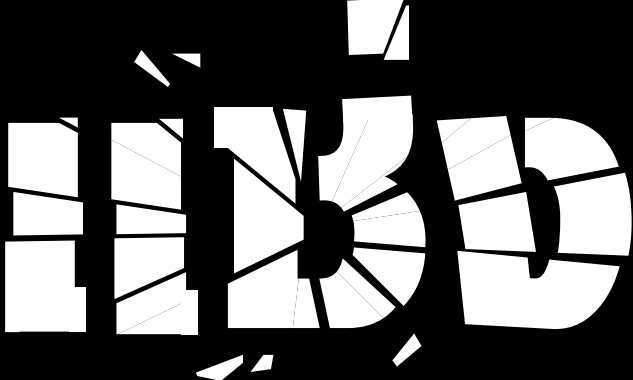
มีอะ วันนี้ฉันมาใช้กรรม เพราะฉันผิดศีลข้อสาม เพราะฉันมากู้หลายผัว ฉันก็เคยมาเป็นคนรักเพศเดียวกัน ความเชื่อเรื่องกรรม สังคมไทยยังเชื่อแบบผิดๆ อย่างน้อยๆ หรือใช้กรรมเป็นเครื่องมือในการควบคุมพฤติกรรมคน อย่างที่มันไร้เดียงสาขนาดนั้น มันก็ทำให้ คนไม่ตื่นสีกที่

มูม: มีกลุ่มคนรักเพศเดียวกันเยอะไหมที่ไม่ยอมรับว่าตัวเองเป็น เพราะว่าสังคมไม่ยอมรับ

อันนั้นเป็นส่วนหนึ่งอะ ก็เป็นส่วนเยอะด้วยว่าเขาไม่สามารถจะเปิดเผยตัวเอง หรือไม่กล้าที่จะเปิดเผยตัวเอง หรือไม่รู้จะบอกตัวเองยัง ไงด้วยบอกคนอื่นยังได้ด้วย เพราะว่าสังคมไม่ได้มีพื้นที่ปลอดภัยให้กับเขาในการที่จะสื่อสารเรื่องนี้อย่างตรงไปตรงมา คือถ้าสังคม นี้อยอมรับความหลากหลายได้ แล้วก็เห็นความหลากหลายเป็นเสรีภาพของคน เป็นสิ่งที่คนทุกคนพึงมีพึงได้ แล้วก็สามารถที่จะอยู่บน พื้นฐานของความหลากหลายด้วยกัน แล้วมันปลอดภัยที่จะพูดที่จะบอกกับคนอื่น คนก็ยินดีที่จะบอกครับ ไม่ต่างอะไรกับสถานะผู้ติดเชื้อ HIV เอดส์ ครั้งหนึ่งมันถูกผลิิตว่าคนเป็นเชื้อ HIV เอดส์น่ากลัวอย่างไร คนก็ไม่กล้าที่จะบอกหรือห่อหุ้ม เพราะถ้าบอกไปมันก็เป็น ผลลบต่อเขา ต่อครอบครัวของเขา ต่อสังคมรอบข้างเขา เพราะคนยังมีความคิดความเชื่อในรูปแบบนี้อยู่ ไม่ต่างอะไรกับคนรักเพศ เดียวกันอะ เรายังมีความคิดเก่าๆ ในการที่เชื่อว่าคนเหล่านี้เป็นคนที่ไม่ดี เป็นคนบาป คือในแง่ลบที่เป็นอคติ ก็ทำให้คนไม่กล้าที่จะ เป็นตัวของตัวเอง แต่ประเด็นก็คือว่า แล้วเราจะลุกขึ้นมาบอกกับสังคมว่าอย่างไร

มูม: แล้วงานของ Mplus ทำอะไรบ้าง

เราเริ่มต้นจากการที่เราแสวงหาความรู้ที่ถูกต้องกับพวกเราก่อนว่า ไข่ความเป็นคนรักเพศเดียวกันไม่ใช่เรื่องผิดบาป ไม่ใช่อาชญากร ไม่ใช่โรคที่ต้องไปรักษา ซึ่งความคิดความเชื่อเหล่านี้ต้องปลุกฝังแล้วก็ผ่านความรู้ชุดหนึ่งนะอะ ในการที่จะอธิบายซึ่งกันและกัน มัน ยากตรงที่ทำให้คนๆ หนึ่งอธิบายเรื่องนี้กับตัวเองในเชิงบวกได้อย่างไร เพราะว่าถ้าวันนี้เรายังไม่สามารถที่จะอธิบายให้กับตัวเองได้ มันยากที่จะไปอธิบายให้กับคนอื่นได้ เราไปทำกับคนข้างนอกเยอะแยะนะอะ แต่วันนี้เราเริ่มกลับที่จะต้องมาทำกับพวกเรากันเอง หรือกลับมาใช้ฐานคิดเรื่องอยู่กับตัวเองให้มากแล้วก็เรียนรู้จากตัวเองให้มากขึ้น ผมเชื่อว่าพระพุทธรูปเจ้าเองก็บอกว่า กายยาววา หนาคืบนี้ก็เป็นวิภวธรรมที่ทำให้พระองค์หลุดพ้น เพราะฉะนั้นความคิดเหล่านี้ก็กลับมาดูว่า ไข่การที่กลับมาดูที่ตัวเราเอง มันก็อาจ จะเป็นวิภวธรรมอย่างหนึ่ง ในการที่จะทำให้เราหลุดพ้นจากอคติเหล่านั้นได้ละ ๐

ชวน
กินเหล้า =

ไม่ยากแข่งเพื่อน อย่าชวนกินเหล้า

เลิกเหล้า โทร.1413

ใคร อยาก ตาย

ยก มือ ขึ้น !!!

ในแต่ละปีมีการฆ่าตัวตายเกิดขึ้นในประเทศไทยเกือบ 4000 คนต่อปี ตัวเลขนี้เป็นเพียงตัวเลข ยืนยันเฉพาะในกลุ่มที่สำเร็จเท่านั้น ไม่นับรวมกับกลุ่มที่พยายามแล้วแต่ไม่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งก็มีจำนวนมากกว่าที่สำเร็จเสียด้วยซ้ำ และตามสถิติช่วงเวลาที่มีคนฆ่าตัวตายเยอะที่สุดอยู่ในเดือน กุมภาพันธ์นี้เอง

แล้วในชีวิตของคุณล่ะ มีสักครั้งไหมที่เคยคิด “ฆ่าตัวตาย” ความอยากตายที่หมายรวมไปถึง ความรู้สึกอยากหลุดพ้นสภาวะทุกข์ทรมานที่เป็นอยู่ หรือเพียงเพื่ออยากรู้ว่าชีวิตหลังความตายเป็นอย่างไร บางคนอาจจะเป็นแค่ความคิดที่วิ่งผ่านไป แต่สำหรับบางคนก็อาจจะเคยเป็นการกระทำที่ถูกนำมาคุยต่อได้หลังเวลาผ่านไปหลายปี นอกเหนือจากนั้นอาจไม่ได้กลับมาเล่าให้เราฟังว่าหลังจากทำอัตวินิบาตกรรม แล้วเป็นอย่างไร ไปไหนต่อ มีความสุขไหม ทำไมตายแล้วถึงรู้ว่าหอยจะออกอะไร ก็เป็นเรื่องราวที่เราต้อง รอกันชมกันต่อไป

แต่ในทางพุทธนั้นเชื่อว่า คนที่จะฆ่าตัวตายได้นั้น ต้องเป็นคนจิตใจไม่ประกอบด้วยกุศล หากแต่ประกอบด้วยโทสะ (ความโกรธ, ความไม่พอใจ, ความหงุดหงิด) อย่างมาก ฉะนั้นเมื่อจิตประกอบด้วยอกุศลแบบนี้แล้วทุกคติ (ทางไปที่ไม่ดี) ก็เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแน่นอน นั่นหมายถึงว่าภพภูมิที่ไม่ดีต่างๆ คือ เดรัจฉาน เปต อสุรกาย สัตว์นรก ก็เป็นอันหวังได้แน่ๆ เป็นพระก็ฆ่าตัวตายได้

สมัยนี้แม้แต่พระก็ฆ่าตัวตาย จะเห็นได้ว่าตามหน้าหนังสือพิมพ์ต่างๆ จะมีข่าวพระฆ่าตัวตายมาเป็นระยะๆ ทั้งตายเพราะเป็นหนี้บ้าง ป่วยบ้าง ฯลฯ คละเคล้ากันไป ซึ่งถ้ามองในแง่นี้ก็แสดงว่า เป็นพระถ้าไม่ปฏิบัติธรรมก็ยังคงแก้ไขความทุกข์ไม่ได้ อยู่เหมือนเดิม เข้าทำนองหมองูตายเพราะงูเดียว แต่ในหมู่พระปฏิบัติธรรมก็เชื่อว่าจะไม่มีการฆ่าตัวตายเลย แม้แต่ในสมัยพุทธกาล ก็ยังมีพระหลายรูปที่ฆ่าตัวตาย แถมการฆ่าตัวตายของบางรูปยังเป็นเหตุให้ถึงพระนิพพานเสียอีกต่างหาก จะมีเหตุการณ์ใดบ้างก็ ลองอ่านกันดู

กรณีพระฆ่าตัวตายหมู่ (แต่ไม่ได้พร้อมกัน)

จากพระไตรปิฎก มีอยู่ครั้งหนึ่งที่พระพุทธเจ้าตรัสสอนพระภิกษุในเรื่องการให้พิจารณาร่างกายว่าเป็นของไม่งามไม่ควรไปยึดติด เมื่อท่านเข้าไปแล้ว พระภิกษุก็ปฏิบัติอสุกกรรมฐาน (การพิจารณาว่าร่างกายเป็นของไม่งาม) จนรู้สึกว่าร่างกายเป็นของน่ารังเกียจน่าขยะแขยง จึงได้ฆ่าตัวตายเองบ้าง ฆ่ากันเองบ้าง หรือไม่กี่จ้างคนมาฆ่าตัวเองบ้าง จนเมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จออกมาจากป่าแล้ว จึงได้บัญญัติสิกขาบทให้พระภิกษุว่าห้ามฆ่าคน

กรณีพระวักลี

พระวักลีเป็นพระเถระรูปหนึ่งซึ่งเป็นเอตทัคคะ (ผู้เลิศกว่าภิกษุอื่น) ในทางสัทธาธิมุตี (หลุดพ้นด้วยศรัทธา) อ่านดูแล้ว เหมือนๆ กับว่าท่านจะเป็นพระอรหันต์แล้ว แต่ทำไมท่านถึงได้ฆ่าตัวตายนั่น เรื่องมีอยู่ว่าในขณะที่ท่านยังไม่ได้บรรจุเป็นพระอรหันต์นั้น ท่านได้ออกเดินทางมาเพื่อพบพระพุทธเจ้า ขณะที่เดินทางมาท่านก็เกิดอาพาธหนัก แท้ทั้งสองข้างก้าวไม่ออกป่วยหนักมาก

ต้องไปพักที่บ้านของชาวเมืองก่อน จนพระพุทธเจ้าเสด็จไปถึงก็ได้ตรัสถามพระวัคกลีถึงอาการต่างๆ พระวัคกลีก็บอกว่า ตนไม่ไหว แล้วอาการมีแต่กำเริบขึ้นไม่ทุเลาเลย จากนั้นพระพุทธเจ้าก็ถามต่อไปถึงสภาวะธรรมต่างๆ ซึ่งท่านก็ตอบได้หมด จนเมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จไปแล้ว ท่านก็ขอให้พระที่คอยดูแลท่านนำท่านออกไปจากบ้านของชาวบ้าน เพราะเกรงว่าถ้ามรณภาพในบ้านญาติโยมแล้วจะสร้างปัญหาให้เขา ก็เลยไปอยู่ที่วิหารกาฬิสลาข้างภูเขาสิคลิ เข้าใจว่าตัวเองบรรลุนิพพานไปแล้ว เลยเอามีดมาปาดคอตัวเอง พอปาดไปแล้วก็รู้สึกถึงความกลัวที่เกิดขึ้นในใจ ก็เลยรู้ว่าตัวเองยังไม่ได้บรรลุนิพพาน เลยตั้งใจปฏิบัติวิปัสสนาต่างๆ ที่กำลังจะสิ้นลมตนเองจนบรรลุนิพพานเป็นพระอรหันต์แล้วก็มีมรณภาพไปพอดี ทำให้รอดพ้นจากนรกได้หวุดหวิดเลยทีเดียว

กรณีพระฉนนะ (พระฉนนะเป็นพระอีกรูปหนึ่ง ที่คนมักสับสนว่าเป็นองค์เดียวกันกับองค์ที่เคยเป็นคนรับใช้เจ้าชายสิทธัตถะ ซึ่งแท้ที่จริงแล้วไม่ใช่ เพราะองค์นี้มีมรณภาพก่อนพระพุทธเจ้า)

พระฉนนะนั้นก็เป็กรูปหนึ่งทีอาพาธหนักจนไปไหนไม่ไหว บนหัวก็ทรมานเหมือนมีคนเอาเหล็กแหลมทิ่ม ชันชะเนาะหัวส่วนบริเวณลำตัวก็รู้สึกเหมือนถูกคนเอาไม้ค้ำว้าวมาควั่นท้องอยู่ตลอด แถมยังร้อนเหมือนกับถูกจับย่างอยู่ในหลุมไฟเลยทีเดียว

เมื่อพระสารีบุตรกับพระมหาจุณทะเดินทางไปถึงเยี่ยม แทนที่จะมีกำลังใจก็กลับร้องขอมีดมาปาดคอตัวเอง เพราะอยากหนีความทรมานอันนี้ไปได้ ไม่ว่าพระสารีบุตรกับพระมหาจุณทะจะห้ามยังไงก็ไม่อยู่แล้ว พระสารีบุตรเลยถามปัญหาเกี่ยวกับสภาวะธรรมกับพระฉนนะบ้าง ซึ่งพระฉนนะก็ตอบได้หมด จนพระสารีบุตรกับพระมหาจุณทะลากลับไป แต่ก่อนกลับนั้นท่านก็ยังมีความห่วงใยว่า

ด้วยว่า ขอให้ท่านฉนนะใส่ใจในคำสอนให้ดีๆ เพราะสำหรับผู้ที่ยังถูกตัณหาครอบงำอยู่ก็ยังไม่พ้นห่วง เป็นนัยยะว่าถ้าท่านบรรลุนิพพานจริงๆ แล้ว ท่านก็ต้องไม่ห่วงแล้ว ซึ่งตอนนั้นพระฉนนะยังไม่ได้เข้าใจตรงนี้ พอพระสารีบุตรกับพระมหาจุณทะเดินออกไปเท่านั้น ท่านก็ถึงมือเอามีดปาดคอเลย ขณะที่กำลังจะมรณภาพนั่นเองก็เกิดความกลัวขึ้น จึงทำให้คิดว่าตัวเองยังไม่ใช่พระอรหันต์ เลยรีบตั้งใจปฏิบัติในช่วงสุดท้ายบรรลุนิพพานก่อนตายพอดี

ซึ่งสำหรับนักปฏิบัติธรรมที่สนใจอยากลองแบบนี้บ้าง ก็ขอแนะนำว่าอย่าทำเลย เพราะถ้าไม่ได้พ้นทุกข์แล้ว ดีไม่ดีจะทุกข์หนักกว่าเก่า ทั้งในชาตินี้และชาติหน้าตลอดชาติอย่างยิ่งเลยทีเดียว

ในอีกแง่มุมอื่นที่เป็นมุมมองทางด้านสิทธิ หากจะมองว่าในเมื่อเป็นชีวิตของเราเอง ทำไมเราจะฆ่าตัวตายไม่ได้ ก็อาจจะต้องถามต่อเหมือนกันว่า คนที่คิดจะฆ่าตัวตายส่วนใหญ่แล้ว เคยคิดถึงคนอื่นที่อยู่เบื้องหลังบ้างไหม ไม่ใช่เฉพาะในเรื่องของสภาพจิตใจของคนใกล้ชิดเท่านั้น แต่อาจจะต้องตั้งคำถามเชิงสิทธิกับผู้ใกล้ชิดด้วย เช่น หากฆ่าตัวตายแล้วใครจะเป็นคนเก็บศพ ใครจะต้องจ่ายค่าทำศพ ใครต้องถูกสังคมประณามว่าเป็นต้นเหตุให้เขาฆ่าตัวตาย ฉะนั้นคนที่ฆ่าตัวตายอย่างไม่รอบคอบ(ซึ่งก็เป็นส่วนใหญ่) ก็ถือเป็นคนที่โหดร้ายมาก เพราะตายไปแล้วยังสร้างปัญหาให้คนที่อยู่อีกมากมาย ทั้งทางสังคม ทางกาย และทางใจ

ที่น่าคิดอีกข้อก็คือ หากการฆ่าตัวตายเป็นไปเพื่อหนีทุกข์แล้ว แต่ในเวลาที่เราใช้ชีวิตอยู่นี้เรายังอยู่โดยไม่ทุกข์ไม่ได้ แล้วอะไรทำให้คิดว่าตายแล้วจะไม่ทุกข์ต่อ แม้จะไม่เชื่อเรื่องภพชาติ แต่อะไรทำให้มั่นใจได้ว่าจะไม่มี

เพราะฉะนั้นพระพุทธเจ้าจึงเตือนชาวพุทธอยู่เสมอๆ ในเรื่องของความไม่ประมาท โดยเฉพาะ 7 อย่างที่ต้องพิจารณาให้ดีคือ

1. ไม่ประมาทในการใช้เวลา เพราะเวลามีแต่จะหมดลงไปเรื่อยๆ จากนาที่เป็นชั่วโมง จากชั่วโมงก็หมดไปอย่างรวดเร็ว รู้สึกตัวอีกทีก็ผ่านไปเป็นเดือนเป็นปีเสียแล้ว
2. ไม่ประมาทในวัย เพราะความแข็งแรงอ่อนวัยไม่ได้อยู่กับเรานานนัก จากเด็กเป็นหนุ่มจนแก่อาจจะผ่านเราไปได้ อย่างลึบตัว

3. ไม่ประมาทในความไม่มีโรค เพราะความเจ็บป่วยไม่เข้าใครออกใคร วันนี้ยังสบายดีไม่แน่ว่าวันต่อมาจะดีตาม อวัยวะบางอย่างวันนี้ยังขยับได้วันต่อมาก็ไม่แนเหมือนกัน

4. ไม่ประมาทในชีวิต เพราะชีวิตไม่มีวันบอกหมดอายุ คนจะตายก็ไม่จำเป็นต้องมีเครื่องหมายอะไรมาแสดงเลย ขนาดนักฟุตบอลแข่งบอลอยู่ยังเสียชีวิตได้ ฉะนั้นอย่าได้วางใจเสีย

5. ไม่ประมาทในการทำงาน เพราะการตั้งใจทำงานคือการสร้างอนาคตสำหรับตนเองทั้งในโลกนี้โลกหน้า ยิ่งทำบ่อยก็ยิ่งคล่องยิ่งมีผลงานออกมามี

6. ไม่ประมาทในการศึกษา ไม่ได้หมายความว่าให้มีปริญญาบัตรเยอะๆ แต่ชีวิตทั้งชีวิตคือการศึกษ หากเราไม่ตั้งใจศึกษา เราจะได้ช้าขึ้นชีวิต หมายความว่าความผิดพลาดมันก็จะกลับมาซ้ำๆ เรื่อยๆ

7. ไม่ประมาทในการปฏิบัติธรรม เพราะทุกๆ คนย่อมต้องรักสุขเกลียดทุกข์ แต่เมื่อยังอยู่ในวัฏฏะสงสารชีวิตก็ยังคงผจญทุกข์ ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงเล็งเห็นว่าที่จำเป็นต้องปฏิบัติธรรมนั้น ก็เพื่อให้พ้นจากทุกข์คือวัฏฏะสงสาร หากลืมหุนหันไปก็เท่ากับเป็นผู้ที่ยังประมาทอยู่ เพราะยังต้องกลับมาทุกข์อีก

และหากเราจะมองพุทธศาสนาทั้งหมด ทุกสิ่งทุกอย่างก็รวมอยู่ในความไม่ประมาทนี้เอง ซึ่งพระพุทธเจ้าก็สอนให้ใช้ความไม่ประมาทมาเป็นอาวุธในการฆ่าตัวตายเหมือนกัน แต่ไม่ใช่การฆ่าร่างกายที่เป็นเนื้อหนังให้ตาย ท่านทรงเห็นว่ากายเนื้อจะฆ่าไปอีกก็รอบกกลับมาเกิดใหม่อยู่ดีตราบใดที่จิตยังผูกพันยึดมั่นอยู่ ท่านก็เลยสอนให้ฆ่า “ตัวตน” ภาย เพื่อให้คนที่ฆ่าได้หมดทุกข์ เป็นการหนีจากความทุกข์ไปเลยจริงๆ ตลอดกาล

ฉะนั้น หากใครสนใจวิธีฆ่าตัวตายตามแนวพุทธแล้วล่ะก็ ก็เอาหลักความไม่ประมาทนี้ไปใช้ได้เลย ๐

บอ. 2077/2552

อยู่กับน้ำ...ทุกวันของชีวิต
น้ำดื่มสะอาด น้ำดื่มสิงห์

VS. พื้นที่แลกเปลี่ยนมุมมองระหว่างพระกับโยมในศตวรรษที่ 21

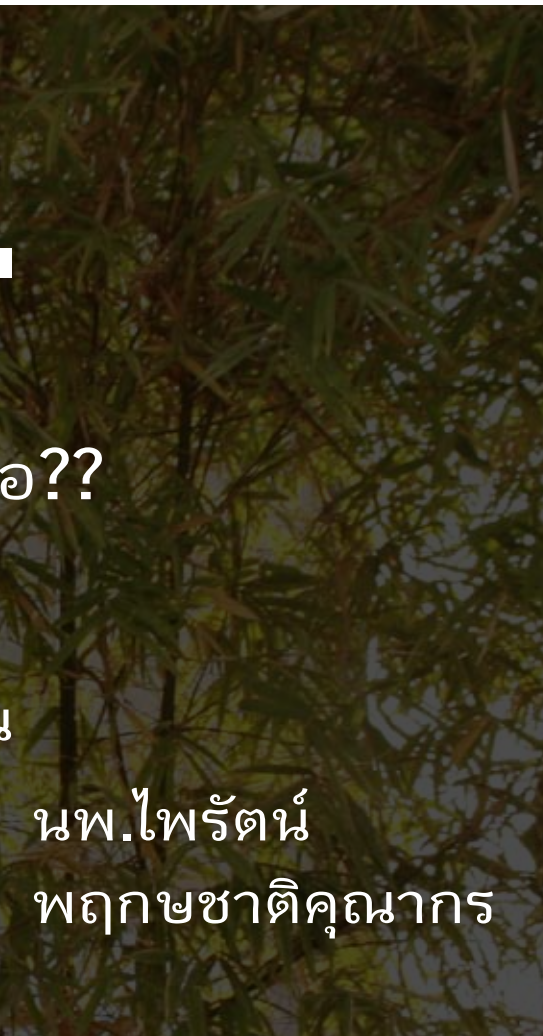

VS.

การุณยฆาต
ไม่บาปจริงหรือ

พระมหาอินสอน
คุณวุฒิโต

อ??

เ

นพ.ไพรัตน์
พฤษชาติคุณากร

เคยจำกันได้ไหมเมื่อหลายปีก่อนชายหนุ่มฝรั่งเศสคนหนึ่ง เขียนหนังสือชื่อ I ASK FOR THE RIGHT TO DIE หรือ Je vous demande le droit de mourir แปลชื่อเป็นไทยว่า ผมขอใช้สิทธิที่จะตาย ซึ่งเรื่องราวเกี่ยวกับชายหนุ่มอายุ 22 ที่ประสบอุบัติเหตุ หลังจากอยู่ในอาการโคม่ามาเกือบปีเขาก็มีชีวิตอยู่อย่างแทบจะเป็นผัก ขยับตัวไม่ได้ พูดไม่ได้ ทรมานถึงขนาดที่หงุดหงิดจนอยาก จะฆ่าตัวตายก็ทำไม่ได้ เขาจึงขอร้องที่จะให้ผู้อื่นช่วยจบชีวิตของเขาด้วย และในที่สุดแม่แท้ๆ ของเขาก็ทำให้เขาได้สมความปรารถนาจนได้ พร้อมกับตัวแม่เองก็ต้องติดคุกฐานฆ่าคนตายไปเช่นกัน จากนั้นมาประเด็นในการเรียกร้องในสิทธิที่จะตายก็มีมากขึ้นตามสมัยแห่งสิทธินิยม จนบางประเทศในยุโรปก็ยินยอมที่จะระบุลงในกฎหมายยินยอมให้หมอทำการุณยฆาต (ฆ่าด้วยความกรุณา) แก่คนไข้ได้ แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขทางการแพทย์เช่นกัน และในประเด็นนี้ประเทศไทยเองได้มีการถกกันอยู่พอสมควรในเรื่องเกี่ยวกับการออกกฎหมายให้จบชีวิตคนไข้ได้ “มูม” ฉบับนี้จึงได้นิมนต์ พระอาจารย์พระมหาอินสอน คุณวุฑฺโฒ ครูใหญ่โรงเรียนวัดดอยสะเก็ด ผดุงศาสน์ ผู้ประสานงานมูลนิธิเมตตาเอื้ออารีย์ ผู้ทำงานด้านผู้ป่วยโรคเอดส์มานาน มาสนทนากับ รศ. วาที่ร.อ.น.พ. ไพรัตน์ พุกษชาติคุณากร ผู้เชี่ยวชาญสาขาจิตเวชศาสตร์ ในประเด็นการยอมรับการทำการุณยฆาตกับความถูกต้องของสังคม ว่าทางแพทย์และทางพุทธยอมรับได้ไหม อย่างไร

หมอไพรัตน์ : โดยฐานะที่เป็นแพทย์ เราจะไม่สามารถเป็นคนที่เป็นกำหนดหรือว่าระบุชีวิตของเขาได้ อย่างที่ฝรั่งเขาพูดกันว่าเขาไม่ใช่พระเจ้าที่จะเป็นคนตัดสิน แต่หน้าที่หมอโดยจรรยาแพทย์ที่ถูกสอนมาก็คือว่า การที่จะต้องช่วยให้เขาดำรงชีวิตอยู่ให้ได้ ช่วยให้เขามีความสุขได้ ช่วยให้เขาพ้นทุกข์ต่างๆ แต่ว่าพอปฏิบัติจริงๆ แล้ว สิ่งที่เป็นปัญหาในปัจจุบันนี้จริงๆ แล้วมีอยู่มากมายเลย คือคนที่อยู่ในภาวะที่ไม่ว่าจะเป็นโรคอะไรก็ตาม คนที่ชีวิตอยู่ในระยะสุดท้ายแล้ว เช่น นอนอยู่ในห้อง ICU ใส่ท่อหายใจ ต่อสายน้ำเกลือ สัญญาณชีพจรมีอยู่ แต่แทบจะไม่รู้ตัวแล้ว เหมือนที่เขาเรียกกันว่าเจ้าชายเจ้าหญิงนิทรา นี่ถ้าพูดในทางแพทย์แล้ว ไม่ว่าจะตายหรือไม่ตายก็ถือว่าเป็นเรื่องค่อนข้างลำบากแล้ว แต่สิ่งที่ปัญหาคือค่าใช้จ่ายที่มากมายมหาศาล ญาติที่ต้องมานั่งดูแลเขา ต้องมาจ่ายให้เขาอีก ฟิ้นไม่พินก็ไม่รู้ แล้วหลังจากนั้นจะมีพยาธิสภาพตามมาแค่ไหน เป็นภาระต่อระยะยาวแค่ไหน ต้องใช้เงินเป็นสิบล้าน อนาคตเป็นยังไง และนี่เป็นประเด็นที่ทำให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตสุขภาพกายและค่าใช้จ่ายมากมาย มันจะกระทบในการที่จะไปนั่งดูแลคนอื่นอีกมากมาย ที่ยังมีโอกาสจะกลับไปดูแลครอบครัว หรือผู้ที่จะไปช่วยเหลือครอบครัวได้ อันนี้เป็นภาระข้อที่จริงของสังคม

พระมหาอินสอน : การุณยฆาตเกิดขึ้นก็ต้องการปลดทุกข์ให้คนไข้ มองว่าคนไข้หมดทางเยียวยา อยากทำให้เขาพ้นทุกข์ ความทุกข์ที่ว่านี้คือความทุกข์ทางร่างกายสังขาร แต่ความทุกข์ทางพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นจุดสูงสุดของพระพุทธศาสนาคือการเวียนว่ายตายเกิด ซึ่งถามว่าการุณยฆาตเราสามารถให้เขาพ้นจากการเวียนว่ายตายเกิดได้ไหม ถ้าตามหลักแล้วพ้นไม่ได้แน่นอน แต่เราสามารถทำให้เขาพ้นจากความทุกข์ในสภาพปัจจุบันที่เกิดขึ้นจากมมเศรษฐกิจที่คุณหมอว่ามา เรื่องของค่าเยียวยาใครจะต้องมารับผิดชอบ ความเจ็บป่วยทางร่างกายไม่ว่าตัวเขาเองหรือตัวญาติเอง ที่ประสบอยู่ซึ่งต่างคนก็ต่างทุกข์ ทุกข์ใจกับทุกข์กาย คนป่วยก็ทุกข์กาย คนที่ดูแลก็ทุกข์ใจ คนป่วยก็อาจจะทุกข์ใจด้วย ฉะนั้นถ้ามองตามหลักแล้ว ถ้าจะบอกว่าการุณยฆาตปลดเปลื้องความทุกข์ให้พ้นจากการเวียนว่ายตายเกิดคงไม่ได้ แต่ถ้าเรามองว่าการุณยฆาตไม่สามารถจะปลดเปลื้องความทุกข์ เพราะว่ามันยังทำให้บุคคลเหล่านั้นต้องอยู่ในสังสารวัฏคือการเวียนว่ายตายเกิด นั่นก็คือการไปปรับวิบากกรรมที่ตัวเองได้ก่อกรรมอะไรก็แล้วแต่ ถึงแม้ว่าเกิดขึ้นด้วยความกรุณา แต่ภาวะตรงนั้นมีการก่อกรรมอยู่ระดับหนึ่ง จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับเจตนา

หมอไพรัตน์ : ซึ่งถ้ามองในมุมเหมือนอย่างที่คุณไข้เองเป็นมะเร็ง ซึ่งจะต้องไปใช้รังสีบำบัดแล้ว คนไข้เองก็รู้ว่ามันทรมานนะครับ ซึ่งเขาอาจจะต้องใช้ยาหรือว่าเคมีบำบัดนะครับ หรืออาจจะทั้งสองอย่าง ซึ่งก็ไม่ได้ ผมร่วง ผอมมาก มันร้อน มันทรมานจริงๆ ค่าใช้จ่ายก็แพง ซึ่งค่าใช้จ่ายตรงนั้นบอกได้เลยว่ามันยากที่รัฐจะสามารรถจ่ายให้ได้ ที่นี้เขาก็บอกว่าหนึ่งคือเขาไม่ทำเลยดีกว่า หรือสองเขายอมตายไปเลยดีกว่า ดีกว่าที่เขา

การุณยฆาตเกิดขึ้นก็ต้องการปลดทุกข์ให้คนไข้
มองว่าคนไข้หมดทางเยียวยา อยากทำให้เขา
พ้นทุกข์ทางร่างกายสังขาร แต่ความทุกข์ทาง
พระพุทธศาสนาคือการเวียนว่ายตายเกิด

จะทรมานตรงนั้น แล้วเขาก็มาขอเรา คนที่ทำตรงนั้น ถ้าเขาทำด้วยความสงบ ด้วยความรู้สึกที่สงสารในภาวะที่เป็นवलลภคุณหารแล้ว จิตใจของเขาจะทำด้วยความสุข แล้วนี่ โดยไม่มีอคติมาเกี่ยวข้องนะ ถ้าสมมติว่าหมอบางคนทำด้วยอามิสสินจ้าง ได้รับเงินมาแสนหนึ่งหรือว่าล้านหนึ่ง เพื่อให้ทำตรงนั้น อันนั้นไม่ใช่ละ อันนั้นเป็นลักษณะอามิสสินจ้าง ซึ่งคิดว่ากรณีอย่างนี้ก็ไม่น่าจะมีนะครับ

พระมหาอินสอน : ถ้าพูดถึงการอุณยฆาตแล้วต้องมองทั้งสองมุม คือโดยตรงและโดยอ้อม อย่างการให้ยานี้คือโดยตรงเลย อาจเกิดขึ้นจากความสงสารหรือว่ายังงี้ก็ตาม แต่อันที่สองคือโดยอ้อม โดยอ้อมนี้เขาก็หมายถึงการหยุดการรักษา หรือการไม่ให้การรักษาก็เช่นเดียวกัน เพราะเราวินิจฉัยแล้วว่ามันรักษาไม่ได้ ก็ถือเป็นการทำการอุณยฆาตโดยอ้อม ฉะนั้นทั้งสองประเด็นนี้ คือกำลังมองในแง่มุมของการรักษา จริงๆ แล้วบางคนตั้งคำถามว่า การขอร้องจากญาติพี่น้องให้หยุดการรักษาถือเป็นการอุณยฆาตไหม ถ้ามองในแง่มุมหมอ มันก็ใช่เพราะถูกขอร้อง แต่ถ้ามองในมุมพระพุทธศาสนา ก็ถือว่าญาติพี่น้องไม่มีสิทธิในชีวิตคนไข้

หมอไพรัตน์ : แล้วถ้าคนไข้ขอเองด้วยละ

พระมหาอินสอน : มันก็ต้องมองด้วยว่าสภาวะคนไข้ที่มีความพร้อมมากขนาดไหน

หมอไพรัตน์ : คือในภาวะคนไข้ที่บางครั้งยังพอรักษาได้อยู่ แต่เขามีภาวะซึมเศร้า แล้วเขามาคิดอยู่ว่าเขากำลังมีภาระอยู่ ที่เป็นภาระของลูกจะไม่ได้ ค่าใช้จ่ายในสังคม ประเด็นนี้ก็จะมีความแปรเข้ามาแล้ว

พระมหาอินสอน : อาจเกิดจากความน้อยใจ อาจเกิดจากความโกรธ เป็นตัวประกอบหนึ่งที่เป็นตัวบ่งบอกว่า จริงๆ แล้วในแง่พระพุทธศาสนาเอง บอกว่าตัวผู้ป่วยเองมีสิทธิเต็มที่กับชีวิตของตัวเองก็ตาม แต่ที่นี้ในภาวะรวมเหล่านั้ ถ้ามองในแง่ของเราซึ่งเป็นปุถุชนแล้ว คงไม่สามารถไปล่วงรู้ได้หรือกว่าภาวะแบบนั้นมันเกิดขึ้นด้วยการรักษาของอาการที่เรียกว่า เข้าถึงสัจจะธรรมของชีวิตหรือเปล่า ในขณะที่ต้องการตายนะ

หมอไพรัตน์ : แต่จริงๆ แล้วเราสามารถประเมินได้นะ เช่นเราสามารถประเมินได้เลยว่ามะเร็งนี้เป็นระยะที่เท่าไร นี่เป็นวิทยาศาสตร์เลย หรือมะเร็งชนิดนี้มันหายได้ไหม การใช้เคมีหรือ X-ray บำบัดนั้นมันจะหายได้กี่เปอร์เซ็นต์ ระยะที่เขาจะอยู่ต่อไปอีก 5 ปีนี้เป็นกี่เปอร์เซ็นต์ เมื่อบำบัดครบแล้วอาจจะอยู่ได้ 80% ซึ่งอันนี้ก็เป็นตัวบ่งบอกได้ แต่คราวนี้บางกรณีไม่มีอะไรชัดเจนเลย แล้วคนไข้ที่เป็นโรคทางกายที่รุนแรงแล้วนี้ ส่วนใหญ่จะมีโรคทางสมองตามมาคือซึมเศร้า เมื่อซึมเศร้าแล้วไปผสมกับภาวะทางกายที่ทรมานแล้ว ก็ทำให้เขาไม่อยากที่จะอยู่มันมีมากมาย เมื่อหมอไม่ทำเขาก็ฆ่าตัวตาย อย่างที่เห็นบ่อยๆ ก็แขวนคอตายหรือกินยาฆ่าตัวตาย หรือบางทีที่เราบอกว่าตักน้ำตายลึกๆ ส่วนหนึ่งคือเขาฆ่าตัวตาย

พระมหาอินสอน : อาจจะต้องไปตีความว่าการกระทำใดๆ ของเขาส่งผลต่อการตายของคนๆ นั้นหรือเปล่า ถ้าสมมติว่าการกระทำใดๆ ส่งผลต่อการตายของเขานี้ก็มองได้ว่าเป็นทางอ้อม ถ้ามันส่งผลต่อการตายนะ แต่ถ้าไม่ได้ทำอะไรที่มันเกี่ยวกับการตายเลยก็ถือว่าไม่ได้ทำการอุณยฆาต การช่วยเหลือก็เป็นคุณธรรมอีกด้านหนึ่ง ถ้าไปตีว่าเขาไม่มีคุณธรรมใช่ไหมที่ไม่ช่วยคนที่กำลังจะตาย ก็อาจจะต้องมองลึกไปกว่านี้ว่า ถึงแม้เขาพยายามจะช่วยต้องดูด้วยว่าเขาช่วยได้มากน้อยขนาดไหน ไม่ช่วยไม่ได้แปลว่าฆ่า

หมอไพรัตน์ : เจตนาตรงนี้คือต้องการช่วยให้เขาพ้นทุกข์คือตายไป ฉะนั้นในกรณีซึ่งไม่เข้าไปช่วยโดยกรณีที่เราได้เห็น ซึ่งโดยทางตรงอาจจะให้ยาเพื่อให้เขาเสียชีวิตเลย สองก็คือไม่ต่อในแง่ที่จะเป็นอาหาร ออกซิเจน อันนี้ก็คือปล่อยให้เขาตายไปโดยธรรมชาติ

ถ้าจะไปผ่านกฎหมาย
คงมีคนออกมาค้าน
เยอะมากโดยคนที่ค้านเขาจะ
รู้สึกเหมือนกันว่า ถ้าเราไม่
ค้านจะเป็นการทำบาป
โดยที่เขา也不知道เลยว่า การที่
เขาค้านมันจะไปกระทบกับ
อะไรอีกหลายอย่าง

พระมหาอินสอน : การทำให้คนพันทุกขในคนใกล้ตายนี้ มันมีอยู่สองนัยยะ นัยยะที่หนึ่งก็คือมันมีกรณีที่ภิกษุอาพาธอยู่แล้ว มีอีกรูปไปพูดเรื่องความตายให้ฟัง แล้วภิกษุนั้นก็มรณภาพด้วยความเข้าใจในเรื่องของความตาย ปรากฏว่าภิกษุก็ผิดเหมือนกันเป็นปาราชิก คือพูดให้ฟังให้เข้าใจถึงความตายเท่านั้นเอง แต่ที่นี้ทางพุทธศาสนาที่มองว่า ถ้าพูดให้เขาเข้าใจในเรื่องของสังขาร ซึ่งเป็นคนละตัวกับความตายนะ สังขารของชีวิตซึ่งก็คือการเวียนว่ายตายเกิดซึ่งเป็นหัวใจสำคัญทางพุทธศาสนา คือต้องพูดให้เขาคลายกิลเลศที่ทำให้เกิดการเวียนว่ายตายเกิด แต่การพูดถึงความเข้าใจเรื่องความตายมันไม่เพียงพอกับการเข้าถึงสังขาร ฉะนั้นความหมายหรือนัยยะของสองตัวนี้ไม่เหมือนกัน ในทางปฏิบัติที่เคยเจอสำหรับผู้ที่ไม่ใช่พระแล้ว เขาก็จะไปพูดถึงเรื่องการทำใจให้สงบ โดยถือหลักการทางพุทธศาสนาว่า ก่อนตายหากจิตดีก็จะไปสู่ที่ๆ ดี แต่ถ้าจิตเศร้าหมองก็ไปสู่สถานที่ไม่ดี ซึ่งก็ไม่ได้ลึกเท่าที่ควร ในความเป็นจริงทุกวันนี้ คนส่วนใหญ่ขอให้สงบได้ก่อนตายนี้ก็สุดยอดแล้ว

หมอไพรรัตน์ : จริงๆ ในแง่กฎหมายมันไม่ได้อยู่แล้วในการที่ช่วยให้เขาตาย ไม่ว่าจะโดยตรง หรือการไปปลดเครื่องช่วยหายใจ แต่ในแง่ของหมอตัวคนไข้ก็ตามหรือ ญาติคนไข้ก็ตาม ก็ต้องดูว่าโรคนี้มันร้ายแรงแค่ไหน มันเป็นภัยกับตัวเขาเองแค่ไหน มันจะยากในแง่ค่าใช้จ่ายมากแค่ไหน ถ้าเราประเมินแล้วมันไม่มีปัญหา ส่วนมากที่เขาจะทำคือการปล่อย จะไม่ได้ให้ยาเพื่อให้เขาตาย เชื่อว่าหมอส่วนใหญ่คงไม่มีใครกล้าจะทำอย่างนั้น เพราะถือว่ามันฆาตกรรมเลย ถึงจะมีกฎหมายรองรับ ถึงแม้ว่าจะเห็นว่าจำเป็นแล้ว แต่ก็ไม่มีใครคอยกล้าให้ยาพิษทำให้เขาเสียชีวิต จะหยุดการรักษามากกว่า เพราะมันจะรู้สึกบาปมากกว่าว่าเราไปกำหนดชีวิตเขา

พระมหาอินสอน : คือตามหลักการทางพุทธศาสนา การปล่อยให้เสียชีวิตโดยธรรมชาติถือว่าไม่ผิด แต่การที่จะตัดสินใจว่าเขาตายตามธรรมชาติ อย่างการมรณภาพของท่านพุทธทาส ก็ยังเป็นประเด็นถกเถียงกันอยู่ถึงวันนี้ เพราะท่านเขียนไว้ว่าให้มีการมรณภาพโดยธรรมชาติไม่ต้องมีการยื้อชีวิตต่อ แต่โดยจรรยาของหมอโดยญาติธรรมต่างๆ ก็ยังมีกระบวนการรักษา ว่าแบบนี้เข้าข่ายการุณยฆาตหรือเปล่า เพราะการยื้อชีวิตโดยธรรมชาติของท่านให้ท่านได้อยู่ยาวนานไปอีก แต่ในแง่ของการตายโดยธรรมชาตินี้ เราจะไปตัดสินตรงไหนว่าท่านถึงเวลาและควรไปตามธรรมชาติหรือยัง

หมอไพรรัตน์ : กรณีที่เขาตัดสินใจล้มป่วยแต่เป็นโรคร้ายแรงเกือบตายแล้ว รักษาไม่ไหวแล้ว อาจจะมีเรื่องเงินด้วยอะไรด้วย ญาติอาจจะเอาด้วยละ หรือญาติอาจจะขัดแย้งกันอยู่ แต่ตัวเขาตั้งใจแล้วอย่างชัดเจน ตัวเขาอาจจะมีโรคซึมเศร้าด้วย กฎหมายก็ยังไม่ให้อยู่ดี ส่วนอีกกรณีที่คนไข้ ที่อยู่ในภาวะที่สัญญาณชีพไม่มีแล้ว อยู่ด้วยอาหารจากสายอาหาร อยู่ด้วยออกซิเจน อยู่กันมาหลายปีค่าใช้จ่ายก็เยอะด้วย ไม่ให้ออกซิเจนให้อาหารกรณีนี้อาจจะเป็นการไม่ยื้อชีวิตของเขา ปล่อยให้เขาเสียชีวิตไปเลยนี้มันก็เหมือนกับเป็นการการุณยฆาต อย่างในกรณีหลังยังอธิบายได้ง่ายกว่า ในแง่ความรู้สึก ในแง่ของญาติ ในแง่ของหมอที่จะอธิบายได้ว่า ตัวเขาสัญญาณชีพอะไรทั้งหมดมันก็ไม่มีแล้ว เหมือนในขณะนี้เขาไม่มีชีวิตอยู่แล้ว อยู่ด้วยเครื่องมือหรือยา แต่ด้วยจรรยาบรรณแพทย์ก็ไม่มีใครไปปลดออก หรือถ้าไปปลดก็จะกลัวในแง่ของกฎหมายอีก หมอส่วนใหญ่ก็จะเพลย์เซฟ ก็คือปล่อยให้ตายอย่างนั้นดีกว่า แต่มันก็ทรมานและเป็นการค่าใช้จ่าย ฉะนั้นทั้งหมดสองกรณีมันก็ต่างกันเด่นชัด เพราะฉะนั้นถ้าจะไปผ่านกฎหมาย คงมีคนออกมาค้านเยอะมากโดยที่ คนที่ค้านเขาจะรู้สึกเหมือนกันว่า ถ้าเราไม่ค้านจะเป็นการทำบาปโดยที่เขาก็ไม่รู้เลยว่า การที่เขาค้านมันจะไปกระทบกับอะไรอีกหลายอย่าง ไปกระทบกับคนอีกจำนวนมาก ที่เสียค่าใช้จ่ายมหาศาลไปกับเรื่องนี้ หรือเรื่องของงบประมาณของชาติมาเกี่ยวกับเรื่องนี้ สังเกตไหมว่าคนที่ฆ่าตัวตาย หรือบางคนคิดว่าตัวเองยอมตายเสียดีกว่า เขาก็ว่าเขาเป็นภาระกับสังคม เขาคิดว่าเขาไปทางนี้ดีกว่า เขามองว่าเขาเสียสละ มีหลายคนที่คิดอย่างนั้นว่า เขาตายดีกว่า แต่เขาต้องเอาลูกไปด้วย เขาถึงฆ่าตัวตายพร้อมกันไปเลย โดยมนุษย์แล้วองค์ประกอบในความสมบูรณ์ในการที่จะมีความสุข มันก็จะมีการพยายามจะให้มันเป็นโรคให้น้อยที่สุด มันก็จะมียอดองค์ประกอบภายในเรื่องของร่างกาย เรื่องของพันธุกรรม เรื่องของอาหารการกิน เรื่องของกระบวนการการเลี้ยงดู เรื่องครอบครัวสิ่งแวดล้อมเรื่องของความเข้าใจเรื่องความพร้อมในการพัฒนาการของเขา ในเรื่องของโรงเรียน ในเรื่องของสังคม ความปลอดภัย ไม่ใช่สังคมไม่ปลอดภัยถูกถูกรถชนง่ายๆ เรื่องของพุทธศาสนา ถ้าสังคมมีเรื่องพวกนี้เยอะๆ เราก็จะมีการพูดถึงเรื่องการุณยฆาต เรื่องของการฆ่าตัวตายอะไรต่างๆ น้อยลง ○

**PHOTO
BOOK**

...เก็บความสุข
ความประทับใจใส่เล่ม....

GoodPrint
Digital color press

1 เล่มก็ทำได้

โฟโต้บุ๊ก ปฏิทิน หนังสือ โปรชัวร์ เมนู
นามบัตร แคตตาล็อก ประภาศนียบัตร
ภาพพิมพ์พร้อมเฟรม

รับออกแบบและผลิตงานสิ่งพิมพ์ครบวงจร
ด้วยเครื่องพิมพ์คุณภาพ

- Print on demand
- Offset print
- Inkjet indoor, outdoor

Ins. 053-408931, 053-412556

งานคุณภาพ โดย
FUJI xerox
700 Digital color press

ฟูจิซีร็อก

สีที่ต่าง

พระอาจารย์รูปหนึ่งสอนผมว่า “พระจะนุ่งผ้าสีเข้มสีอ่อน
จะแดงหรือเหลือง ก็ไม่ได้มีความหมายแตกต่างอะไร
ความต่างนั้นเราอุปโลกนขึ้นมาเอง” ๑

วิธีเพิ่มพลังความสุขสไตล์พุทธ

ความสุขความทุกข์เกิดขึ้นทุกวันๆ กับคนเราเป็นปกติอยู่แล้ว แต่หลายครั้งที่เรารู้สึกและอาจจะตั้งคำถามว่า ทำไมความสุขถึงอยู่เพียงประเดี๋ยวเดียว ส่วนความทุกข์ทำไมเวลามาเยี่ยมเยียนแต่ละที เหมือนจะหยั่งรากลงลึกกว่าความสุขเสมอกว่าจะถอนออกได้ก็เจ็บปวดอยู่นานพอควรเลยทีเดียว เพราะฉะนั้น “มูม” ฉบับนี้จึงมีวิธีลดทุกข์เพิ่มสุขมาแบ่งปัน เผื่อใครเขาไปใช้ได้ผลจะได้มีความสุขกันถ้วนหน้าแบบฉบับที่สร้างเองได้ง่ายๆ 4 ข้อด้วยกัน

เริ่มแรกก็คือ ไม่เอาทุกข์ทับถมตัวเองที่ไม่ได้ถูกทุกข์ท่วมทับ แปลว่าถ้าไม่มีทุกข์อยู่ในตอนนั้นก็อย่าทำให้ตัวเองทุกข์ ต่อให้มีทุกข์อยู่แล้วก็ไม่ควรเอามาเพิ่มอีก พูดอีกนัยหนึ่งก็คือต้องรู้ตัวระมัดระวังไม่ให้คิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่างๆ มาแทรกในใจให้ได้ ที่สำคัญต่อก็ต้องไม่สะสมความสุขที่ชอบธรรม ก็คือความสุขที่เกิดจากการให้ทานรักษาศีล ทำตัวเป็นคนดีช่วยเหลือผู้อื่น การทำกรณอย่างสุจริต เป็นต้น เป็นความชอบธรรม ฉะนั้น การทำสิ่งเหล่านี้แล้วเกิดความสุขก็ถือเป็นเรื่องที่ควรหมั่นทำให้เกิดขึ้น

ตลอดเวลาอย่าได้ละเลยเสีย

และเมื่อทำได้แล้วก็ ไม่สยบหมกมุ่นแม้ในสุขที่ชอบธรรมนั้น เพราะในหลักพุทธนั้นแม้ความสุขก็ทำให้เกิดทุกข์ได้ หากยึดมั่น บางที่ยึดมั่นในความดีมากเกินไป กลายเป็นจับผิดความไม่ดีเสียอีก พระพุทธเจ้าท่านเลยสอนให้ทำแต่ความดี จนถึงที่สุดแล้วก็ต้องละวางความยินดีในความดีนั้นด้วย

และสุดท้ายก็ต้อง เพียรพยายามทำเหตุแห่งทุกข์ให้หมดไป หรือ พยายามสร้างความสุขที่ประณีตยิ่งขึ้น หมายความว่าเมื่อรู้จักสร้างความสุขให้กับตัวเองทางด้านวัตถุแล้ว ก็ต้องพัฒนาจิตใจให้มีความรู้ความเข้าใจ ในความสุขที่ประณีตกว่าการเสพทางภายนอกด้วย มีการปฏิบัติฝึกหัดจิตใจให้สงบไม่ฟุ้งซ่าน ไปจนพ้นทุกข์ได้ในที่สุด

เพราะฉะนั้นหากใครรู้จักใช้วิธีการสร้างสุขเหล่านี้ แล้วใช้จนเป็นที่คล่องแคล่วแล้วละก็ รับรองความสุขต้องน้อยลงๆ ความสุขก็มากขึ้นๆ เรื่อยๆ จนวันหนึ่งหมดทุกข์แน่นอน ๐

สิ่งที่เรียกว่า "อำนาจ" ลองใช้ดูๆ
มันก็ฆ่าผู้ใช้อำนาจนั่นเอง ใช้ให้มันถูกต้อง
มันก็มีประโยชน์นั้น ตามเรื่องของมัน
คนที่มีอำนาจต้องระวังที่จะใช้อำนาจ
ท่านพุทธทาส

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
โรงเรียนสอนกฎหมายแห่งมหาวิทยาลัยขอนแก่น

คดีที่ ๘ : “ปัญหาคู่ปัญญา”

“หนาวหนอ หนาวหนอ ทำไมป็นี้นาวอย่างนี้...หนออออ” เสียงสามเณรน้อยนั่งบริกรรมกรรมฐานแก้หนาวพร้อมกับเอามือซุกเข้าใต้จีวร ส่วนหน้าตานันถูกปิดคลุมด้วยผ้าจีวรจนพระอาจารย์มาเห็นก็อดยิ้มไม่ได้ จึงชวนคุย

“เราต้องรู้จักอดทนและเรียนรู้จากความหนาวสิ เพราะความหนาวเป็นความทุกข์ ดุสฺสฺตฺรฺอื่น ๆ อย่างสุนัขแม้มันจะหนาวขนาดไหน มันก็ไม่มีปัญญาจะหาอะไรมาแก้หนาวได้ต้องอาศัยเพียงขนเท่านั้น ผิดกับเวลาเราหนาวก็สามารถผิงไฟ สร้างเสื้อผ้าปกคลุมร่างกาย หรือมองอีกมุมก็คือเมื่อเรามีปัญหา ภูมิปัญญาก็เกิดขึ้น เมื่อมีคำถาม การแสวงหาคำตอบก็เริ่มขึ้น”

“แล้วทำไมเราใส่เสื้อกันหนาวอย่างโยมไม่ได้ละครับ” สามเณรน้อยถามกลับ

“ก็เพราะมีข้อห้ามหรือวินัยที่พระพุทธองค์ทรงห้ามภิกษุหรือสมณะซึ่งรวมถึงสามเณรด้วย แต่งกายเลียนแบบคฤหัสถ์หรือฆราวาสผู้อยู่ครองเรือนไงละ”

“อ้ออย่างนี้เอง พระเราถึงแต่งกายอย่างนี้ใช่ใหมครับ” “ใช่แล้ว” พระอาจารย์ตอบ

สามเณรได้ยินเรื่องข้อห้ามไม่ให้ใส่เสื้อผ้าเลียนแบบฆราวาส ก็พยักหน้าด้วยความเข้าใจ แต่ในใจก็คิดถึงคำพูดที่พระอาจารย์พูดไว้ **“เมื่อเรามีปัญหา ภูมิปัญญาก็เกิดขึ้น เมื่อมีคำถาม การแสวงหาคำตอบก็เริ่มขึ้น”**

ด้วยความเป็นศิษย์เอกของพระอาจารย์แก้วมีหรือจะทำให้เสียชื่อ สามเณรน้อยเริ่มใช้ปัญญาต่อสู้กับความหนาวทนที่อย่างไม่มีรอวันต่อมา สามเณรน้อยก็คิดค้นวิธีชนะความหนาวแบบที่ไม่ผิดวินัยได้สำเร็จ แต่พร้อมกับความสำเร็จนั้นไม่ว่าสามเณรน้อยจะเดินไปไหนก็มีแต่คนหันมามอง จนเดินเข้าห้องเรียนก็สร้างเสียงหัวเราะปนความประหลาดใจให้กับเหล่าเพื่อนสามเณร

“เณรอะไรมานี่ จะบ้าหรือไง” สามเณรปุยพูดไปยิ้มไป เพราะภาพที่เห็นเป็นภาพที่สามเณรน้อยใส่เสื้อกันหนาวสีเหลืองอ๋อย และมีทั้งถุงมือ ถุงเท้า ผ้าพันคอเสริมเข้ามาอีก “ผมไม่ได้บ้า แต่ผมหนาววววว” สามเณรน้อยตอบทันที

พอพระอาจารย์เดินเข้ามาเห็นก็ตกใจกับภาพสามเณรน้อยจึงพูดขึ้น “เณรใส่อย่างนี้ได้ยังไง พระเณรที่ไหนเขาใส่กันแล้ว”

“อ้าว ก็พระอาจารย์บอกเองไม่ให้หรือครับห้ามแต่งกายเลียนแบบฆราวาส นี่ไงครับไม่เหมือนฆราวาส” สามเณรน้อยรีบอธิบาย “ไม่เหมือนตรงไหน มีทั้งเสื้อ ถุงมือ ถุงเท้า แถมผ้าพันคออีก” พระอาจารย์ถามกลับ

“ก็ผมเอาถุงมือมาใส่แทนถุงเท้า เอาถุงเท้ามาใส่เป็นถุงมือ เอาเสื้อกันหนาวใส่กลับหน้ากลับหลัง เอาผ้าพันคอมาพันศีรษะ ไม่มีฆราวาสที่ไหนใส่หรอกครับแบบนี้ แล้วเลียนแบบฆราวาสที่ไหนครับ” สามเณรน้อยตอบอย่างภูมิใจในการแก้ปัญหาของตนเอง จนทั้งชั้นเรียนต้องร้อง “อ้อ” ไปตามกันๆ ส่วนพระอาจารย์ได้แต่ส่ายหน้าก่อนจะอธิบายเพิ่มเติม

“การแต่งกายเลียนแบบฆราวาสรวมถึงการใช้ของเกินกว่าสมณะจะใช้ด้วย เพราะพระภิกษุมีผ้าสามผืน คือ จีวร สบง สังฆาฏิ ส่วนสามเณรก็มีจีวรกับสบง ส่วนอังสะก็เพิ่มขึ้นมาตามความจำเป็น เช่นเดียวกับอังสะกันหนาว หรือแม้แต่หมวกไหมพรม สีเหลืองหรือสีไม้อุดฉาดก็พอใส่ได้หากหนาวมากๆ อย่างบนเขาหรือในต่างประเทศ แต่เพื่อความเหมาะสมก็ต้องใส่ในที่ๆ อยู่ของเรา หรือต้องดูกาลเทศะด้วย เพราะการแต่งกายต้องเป็นไปด้วยความจำเป็น ไม่ใช่เพื่อสวยงาม” พระอาจารย์พูดเสร็จก็สงสัยขึ้นมาว่า “ว่าแต่นี้ก็บายแล้ว ทำไมเณรยังใส่มาซะเต็มทีล่ะ ไม่ร้อนบ้างหรือ”

พอพูดจบสามเณรน้อยก็ให้เหตุผล

“อุตส่าห์ลงทุนไปตั้งเยอะนี่ครับ ขอนาวอีกหน่อยแล้วกัน” ○

15-20 มี.ค. 2554

ค่ายวัยใส หัวใจขึ้นบาน

เชิญชวนเยาวชนอายุตั้งแต่ 15-30 ปี มาร่วมกันปฏิบัติธรรมที่ อาศรมบ้านดิน
เมืองกะ ต.สะลวง อ.แมริม จ.เชียงใหม่ โดย หลวงตา สุริยา มหาปัญญา วัดป่าโสม
พนัส จ.สกลนคร สนใจติดต่อได้ที่ 053-244231 , 053-306611
Email: yo2553@hotmail.com

15

มี.ค. – เม.ย. 2554

โครงการฉลาดทำบุญด้วยจิตอาสา

โครงการฉลาดทำบุญด้วยจิตอาสาจัด “โครงการจากภูผา สู่มหานที ชวนทำความ
ดี คืนชีวิตกลับสู่ธรรมชาติ” รับอาสาสมัครใจรักการดำน้ำ 25-30 คน ร่วมมือกัน
ฟื้นฟูได้ท้องทะเลชุมพร ซึ่งเป็นต้นแบบของการขับเคลื่อนในการฟื้นฟูผืนน้ำทั้ง
ระบบ เรียนรู้ภูมิปัญญาชาวบ้าน การคืนชีวิตให้กับธรรมชาติในผืนน้ำด้วยระเบิด
จุลินทรีย์ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร 086-3005458, 02-8825043 หรือ E-mail
boonvolunteer@gmail.com

เม.ย. – มิ.ย. 2554

รับสมัครอาสาข้างเตียง

เครือข่ายพุทธิกา รับสมัครอาสาข้างเตียง ดูแลผู้ป่วยเรื้อรังและระยะ
สุดท้ายในโรงพยาบาล รับอาสาสมัคร จำนวน 20 คน คุณสมบัติดังนี้ มี
สุขภาพกายและจิตที่ดี สามารถเข้ารับการปฐมนิเทศ อบรม และเวทีแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ตามวันเวลาที่กำหนดได้ สามารถเข้าเยี่ยมผู้ป่วยอย่างน้อย
สัปดาห์ละครั้งต่อเนื่องตลอด 3 เดือน เปิดใจกว้างพร้อมที่จะเรียนรู้ รับฟัง
และให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม เครือ
ข่ายพุทธิกา (เพชรลดา) โทร 085-9197616

ครูอาสา สอนน้องยามเย็น

สถานสงเคราะห์บ้านเวียงพิงค์ ประกาศรับสมัครอาสาสมัคร นักศึกษาอาสา
หรือผู้ที่สนใจ สอนพิเศษช่วงเวลา 17.30 - 18.30 น. ในวันและเวลาราชการ
ให้แก่ น้องๆ ช่วงประถมวัย จนถึง มัธยมต้น และวิชาชีพอิสระ ให้แก่น้องๆ ตาม
ความถนัด สอบถามรายละเอียดและแจ้งความจำนงค์ได้ที่สถานสงเคราะห์เด็ก
กำพร้าบ้านเวียงพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ โทร 053-121161, 053-121163

BACK ISSUE

สามารถติดต่อรับหนังสือฉบับย้อนหลังได้ที่
มูลนิธิหยดธรรม 083 – 5169 - 888 หรือ
prataa@dhammadrops.org

ธนพรธรรม : Vol. 1 No. 1 : ISSN 1906-2613
เดือน เมษายน : 2553 : Coming of age
in Summer : โชติภัก อิงกพลบุตร No Artist
Here : วรธา VS. พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
กวี รัชชยา : Poet in Chiang Mai : ชาติศรี II

ธนพรธรรม : Vol. 1 No. 2 : ISSN 1906-2613
เดือน พฤษภาคม : 2553 : The Ladies Issue : ชรินทร์
นงนุช VS. วรรณคดีภาษาไทย : อ.สิริภรณ์
พร. พงศนิรันดร์ : นงนุช อิงกพลบุตร โฉมงาม
Made in Chiang Mai : ชาติศรี II

ธนพรธรรม : Vol. 1 No. 3 : ISSN 1906-2613
เดือนมิถุนายน : 2553 : The Ladies Issue : ชรินทร์
นงนุช VS. วรรณคดีภาษาไทย : อ.สิริภรณ์
พร. พงศนิรันดร์ : นงนุช อิงกพลบุตร โฉมงาม
Made in Chiang Mai : ชาติศรี II

ธนพรธรรม : Vol. 1 No. 4 : ISSN 1906-2613
เดือนกรกฎาคม : 2553 : 50 ปี 45 ปี 40 ปี 35 ปี 30 ปี 25 ปี 20 ปี 15 ปี 10 ปี 5 ปี 0 ปี
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว : พงศนิรันดร์
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว : พงศนิรันดร์
Made in Chiang Mai : ชาติศรี II

ธนพรธรรม : Vol. 1 No. 5 : ISSN 1906-2613
เดือนสิงหาคม : 2553 : ฉบับพิเศษ '50' : ชาติศรี
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว : พงศนิรันดร์
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว : พงศนิรันดร์
Made in Chiang Mai : ชาติศรี II

ธนพรธรรม : Vol. 1 No. 6 : ISSN 1906-2613
เดือนกันยายน : 2553 : 50 ปี 45 ปี 40 ปี 35 ปี 30 ปี 25 ปี 20 ปี 15 ปี 10 ปี 5 ปี 0 ปี
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว : พงศนิรันดร์
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว : พงศนิรันดร์
Made in Chiang Mai : ชาติศรี II

ธนพรธรรม : Vol. 1 No. 7 : ISSN 1906-2613
เดือนตุลาคม : 2553 : The XCMR : อ.สิริภรณ์ VS. อ.สิริภรณ์
VS. อ.สิริภรณ์ VS. อ.สิริภรณ์ VS. อ.สิริภรณ์
VS. อ.สิริภรณ์ VS. อ.สิริภรณ์ VS. อ.สิริภรณ์
Made in Chiang Mai : ชาติศรี II

ธนพรธรรม : Vol. 2 No. 1 : ISSN 1906-2613
เดือนพฤศจิกายน : 2554 : 72 ปี พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว : พงศนิรันดร์
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว : พงศนิรันดร์
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว : พงศนิรันดร์
Made in Chiang Mai : ชาติศรี II

สามารถรับหนังสือฉบับได้ที่

เชียงใหม่

happy Hut 1	Toast House
happy Hut 2	บะเก๋า
ร้านภู	หมา อิน ซอย
Sweets	กาแฟสถาน
Salad Concept	hub 53
แก้วก้อ	ร้านวันวาน
café de Nimman	กาแฟไฮโด
คุณเจริญ	กินเส้น
มาลาเด	สวนนม (หน้า มช)
Seescape	Nova
Iberrry	ร้านหนังสือดวงกมล
Minimal Gallery	ร้านหนังสือสุรวงศ์
Hatena	พันธ์ทิพย์
ราชดำเนิน	Bangkok Airway
คุณนายตื่นสาย	(ศรีดอนชัย)
สวนนม (นิมมาน)	ร้านอาหารครัวป่าศรี

ร้านอาหารโป่งแยงแอ่งดอย
หอพักนครพิงค์ลอร์ดจ
ธนาคารทหารไทย จำกัด
(มหาชน) ถ.ช้างเผือก
ธนาคารกรุงไทย จำกัด
(มหาชน) แมริม
ฝ่ายเบเกอรี่ (ไอเชียม)
Kru Club
Lyceum
สถาบันบัณฑิตวิทยาลัย
ร้านอาหาร 32 กม.
ร้านกาแฟ วาวิ (แม่สา)
ร้านกาแฟ วาวิ
(four Seasons)
ร้านกาแฟ วาวิ (แม่ใจ)
ร้านกาแฟ ดอยช้าง (แมริม)

ริมปิง super market
(กาดรวมโชค)
ห้องสมุดทุกคณะใน มช.
รติกา คลินิก
ร้านแซริบู้ค แมริม
Annie Beauty
(ศิริมงคลจารย์)
Bon Café ช้างคลาน
สนามบินเชียงใหม่
วัดพระธาตุดอยสะเก็ด
ร้านเล่า
Little cook cafe
สถานีวิทยุแมริมเรดิโอ

เชียงใหม่

ร้านกาแฟเลื้อยคดหมู เจ็ดหรรส
ร้านเครื่องปั้นดินเผา ดอยดินแดง
ห้องสมุดมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
Café Hub
วิทยาลัยเทคนิค เชียงราย

กรุงเทพฯ

ร้านกาแฟ คาเฟ่ ดิโอไร (กรุงเทพ)
ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
หอสมุดปวย อี้ภากรณ์
ห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร
วัดญาณเวศกวัน

Sweden

The Royal Thai Embassy, Stockholm
Thai Studies Association Sweden

ฝันไปหรือเปล่า

ก่อนศักดิ์ กลับจากที่ทำงานหักเลี้ยว เบนท์ E550 คันใหม่ ที่ถอยมาไม่นานเข้าบ้าน คนใช้ กุลิกจอร์วังรับกระเปาะเอกสาร ตามด้วยน้ำและผ้าเย็น พอได้สดชื่นขึ้นมาบ้าง ด้วยอากาศที่ร้อน และความกดดันจากที่ทำงานทำให้เขารู้สึกเครียดๆ และหมดเรี่ยวแรงไปอย่างมาก อาจเป็นเพราะความอ่อนไหวของตลาด ที่ผันผวนไปตามเหตุปัจจัยภายนอกมากเกินไป ถ้าเทียบกับเมื่อก่อนความสามารถในการคาดการณ์ไม่เคยพลาด แต่ทุกวันนี้ ต้องติดตามข่าวสารนาที่ต่อนาที ยิ่งทุกวันนี้มุ่งไปที่การเก็งกำไรแบบมาไวไปไว ใครคว่าได้ก่อนก็กอบโกยไป แต่ถ้าช้าหรือตาไม่ดี ก็มีแต่ล้มจม จนเขาคิดอะไรได้มักจะไม่ค่อยเล่าให้ใครฟัง เพราะความคิดของเขานั้นมันราคาแพง ซึ่งก็ยิ่งทำให้อึดอันมากขึ้นไปอีก

แต่อย่างไรก็ตาม ตอนนี้เขาได้พักผ่อนเอกชนเนกบนโซฟานุ่ม มือถือรีโมททีวีกดไล่ช่องต่างๆ ก่อนจะหยุดที่ ซีรีส์เกาหลี แม้ว่ามันจะน่าเบื่อไม่ต่างจากละครไทย แต่มันก็ทำให้เขารู้สึกมีระดับ สัมผัสกับเจ้าชายกาแฟ เจ้าหญิงชาเขียว หรือนางในอย่างแท้จริงก็ม ยังไงก็ดูดีกว่า คุณชายตาระเบิด ผู้ใหญ่ลี นางมา หรือมนตร์รักลูกทุ่ง ในความรู้สึกเขามันถูกรับได้

คืนนี้เขานัดซาร่าหลานสาวเจ้าสัวใหญ่แห่งน้ำดื่มเสริมสุขภาพตราวมดชนกัน เพื่อดื่มด่ำความสุขระดับสูงกับดนตรีคลาสสิก และเสียงร้องโอเปร่าจากอิตาลี จะดีกว่าถ้าได้หลับสักงีบและเขาเองก็รู้สึกง่วงๆ บ้างแล้ว ปรี๊ดๆ ตากำลังจะปิดหูแล้วเสียงระนาดปี

กลองแทรกเข้ามาและค่อยๆ ดังขึ้นจนกลบทุกเสียง ในความคิดของเขา

ตึกๆ ตึกๆ เสียงกลองไม่ตัดเท่าไร แต่ทำไมเขาจึงสะเทือนทั้งตัว เหมือนเขากำลังนอนบนแผ่นกลองที่มีคนตีจนสิ้นสะท้าน พร้อมกับมีคนเรียกชื่อ “ศักดิ์ ศักดิ์ ศักดิ์ไวย” เขาจำได้ทันทีว่านั่นคือเสียงหลวงตา จึงลุกพรวดขึ้นประนมมือขานรับเสียงเรียกของหลวงตา “คร่ำบ...หลวงตา”

ฉับพลันทุกสิ่งเปลี่ยนไป จากคฤหาสน์หลังโตกลายเป็นศาลาหลังใหญ่ หลวงตายืนค้ำไม้เท้าอยู่ตรงหน้า “มาม้วนนอน ผันกลางวันอะไรตรงนี้ คนอื่นเขาไปดิ้นหนังสือไปทำงานกันหมดแล้ว แล้วงานที่หลวงตาสั่งเสร็จรึยัง?” เสียงหลวงตาพาเขาสู่โลกความจริง สู่ความเป็นก่อนศักดิ์อารมณ์บอยผู้ลาห้องนามาสู่กรุงมุ่งเรียนรามคำแหงมาเข้าปีที่ 8 แล้วและดูเหมือนเส้นชัยยังอีกไกล เขาง่วงเสียขี้ตาหลับหน้าแล้วลุกขึ้นอย่างโง่งนงน คุณเข้าประนมมือต่อหน้าหลวงตา รอรับคำสั่งสอนสั่ง

หลวงตาพูดด้วยน้ำเสียงราบเรียบแต่หนักแน่นว่า “ศักดิ์เอ๋ย พระพุทธเจ้าท่านบอกว่า

หิยุโยติ หิยุยติ โปโส

ปเรติ ปรีหายติ

**คนที่ผลัดวันประกันพรุ่งย่อมเสื่อม
ยิ่งว่ามะรินนี้ยิ่งเสื่อม” ๑**

มูลนิธิหยดธรรม ดำเนินการร่วมกันระหว่างพระและฆราวาส ในการสร้างสรรค์ให้สังคมเกิดความดีงามโดยการใช้ธรรมะในการ กล่อมเกลাজิตใจผ่านกิจกรรม การสร้างเสริมจิตอาสา สร้าง เครือข่ายอาสาสมัครชุมชนให้ตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูล เอื้อเพื่อเผื่อแผ่ มีจิตใจเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน อีกทั้งการจัด ค่ายคุณธรรมตามสถานศึกษาต่างๆ ทัณฑสถาน และชุมชนที่ สนใจ เพื่อให้เยาวชนและชุมชนมีได้ถ่ายทอดต่อไปยังคนรอบข้าง

ไม่เพียงเท่านั้น ทางมูลนิธิหยดธรรมยังดำเนินงานในเรื่องของการ จัดอบรมกรรมฐานและปฏิบัติธรรม สำหรับผู้สนใจ เพื่อสุขภาพะ ของบุคคลและองค์กรวม อีกทั้งการสร้างสรรค์สื่อธรรมะในรูปแบบ ต่างๆ รวมทั้งนิตยสารที่ท่านถืออยู่นี้ เพื่อที่จะได้ถ่ายทอดและ เผยแผ่ธรรมะออกไปในวงกว้าง

ทั้งนี้ ในทุกกิจกรรมที่ทางมูลนิธิได้ดำเนินการ รวมทั้งสื่อต่างๆ ที่ทางมูลนิธิได้จัดทำและเผยแพร่เป็นไปเพื่อการสาธารณะกุศล โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้นจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทางมูลนิธิ ดำเนินกิจกรรมผ่านน้ำใจของท่านผู้มีจิตศรัทธา ที่หวังจะให้ สังคมของเราเกิดความดีงาม ท่านผู้มีจิตศรัทธาท่านใดต้องการ สนับสนุนการทำงานของมูลนิธิ และร่วมเครือข่ายหยดธรรม สามารถติดต่อได้ที่ prataa@dharmadrops.org กรณี ประสงค์สนับสนุนทุนในการดำเนินการของมูลนิธิ สามารถ สนับสนุนได้โดยการโอนเงินมาที่ ...

มูลนิธิหยดธรรม

โปรดแจ้งการสนับสนุนโดยส่งหลักฐานการโอนเงินมาที่ โทร 083 - 5169 - 888 หรือ prataa@dharmadrops.org เพื่อที่ทางมูลนิธิสามารถออกอนุโมทนาบัตรได้ถูกต้อง

ข้อบัญญัติ มูลนิธิหยดธรรม

ธนาคารไทยพาณิชย์

สาขามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หมายเลขบัญชี 667-2-69064-3

ธนาคารกสิกรไทย

สาขาย่อยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หมายเลขบัญชี 557-2-03369-6

รู้แม่ รู้ชนะ รู้ภัย
มีสปีริต มีแกรนด์สปอร์ต

บริษัท แกรนด์สปอร์ต กรุ๊ป จำกัด 26,28 ซ.รามคำแหง 65 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240 โทร : 0-2318-3000

www.grandsport.com